

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΘΕΡΟΥΣ 2008
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΘ΄
Δευτέρα 15 Σεπτεμβρίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ειδική Ημερήσια Διάταξη.
Ειδική συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Δημοκρατίας, σελ. 1461
2. Έλευση στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου του Προέδρου της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Πιέρ Φερντινάντο Καζίνι και του Προέδρου της Βουλής κ. Δημητρίου Σιούφα, σελ. 1461

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΑΛΑΒΑΝΟΣ Α.,	σελ. 1467
ΚΑΖΙΝΙ Π. Φ.,	σελ. 1471
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α.,	σελ. 1469
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ.,	σελ. 1461
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ.,	σελ. 1464
ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ Α.,	σελ. 1470
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γ.,	σελ. 1463
ΠΑΠΑΡΗΓΑ Α.,	σελ. 1466
ΣΙΟΥΦΑΣ Δ.,	σελ. 1472

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2008

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΘ'

Δευτέρα 15 Σεπτεμβρίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 15 Σεπτεμβρίου 2008, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.40' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Δημοκρατίας.

Η Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας εορτάζεται φέτος για πρώτη φορά στα περισσότερα κοινοβούλια του κόσμου σύμφωνα με το ψήφισμα του Ο.Η.Ε. της 8ης Νοεμβρίου 2007.

Στη σημερινή συνεδρίαση θα λάβουν το λόγο οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής και ο Πρόεδρος του Σώματος.

Επίσης, στη σημερινή συνεδρίαση θα προσέλθει και θα απευθυνθεί στο Σώμα ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Πιέρ Φερντινάντο Καζίνι.

Επισημαίνω, ότι η Βουλή των Ελλήνων είναι πλήρες μέλος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης από το 1890.

Όπως γνωρίζετε, η Διακοινοβουλευτική Ένωση είναι ο μεγαλύτερος κοινοβουλευτικός οργανισμός με πλήρη και συνδεδεμένα μέλη από εκατόν πενήντα οκτώ Εθνικά Κοινοβούλια.

Παρακαλώ στο σημείο αυτό να συναινέσετε να διακόψουμε για λίγα λεπτά, για να υποδεχτεί το Προεδρείο τον καλεσμένο μας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Στο σημείο αυτό εισέρχονται στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Πιέρ Φερντινάντο Καζίνι και ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτριος Σιούφας)

(Ορθοί οι Βουλευτές χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

(Ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτριος Σιούφας συνοδεύει τον Πρόεδρο της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Καζίνι στα κυβερνητικά έδρανα, όπου ο κ. Καζίνι ανταλλάσσει χειραψίες κατά σειρά με τον Πρωθυπουργό κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή και με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλο. Στη συνέχεια ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δημήτριος Σιούφας συνοδεύει τον Πρόεδρο της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Καζίνι στην

πρώτη σειρά των εδράνων των Βουλευτών, όπου ο κ. Καζίνι ανταλλάσσει χειραψίες με τον πρώην Υπουργό κ. Αριστοτέλη Παυλίδη, με την τέως Πρόεδρο της Βουλής κ. Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα, με τον πρώην Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτιάδη Έβερτ, με τον πρώην Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Ιωάννη Τραγάκη, με τον Υφυπουργό Πολιτισμού κ. Ιωάννη Ιωαννίδη, με τον Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Σκουλάκη, με τον πρώην Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Κωνσταντίνο Γείτονα, με τη Βουλευτή κ. Μαρία Σκραφνάκη, με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Γεώργιο Παπανδρέου, με τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Κακλαμάνη, με τον Δ' Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Φίλιππο Πετσάλνικο, με τη Γενική Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αλεξάνδρα Παπαρήγα, με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυρίδωνα Χαλβατζή, με την Ε' Αντιπρόεδρο της Βουλής κ. Βέρα Νικολαΐδου, με τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρο Αλαβάνο και με τον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεώργιο Καρατζαφέρη)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στην ειδική συνεδρίαση. Καλώ τον Πρωθυπουργό κ. Κώστα Καραμανλή να λάβει το λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον περασμένο Νοέμβριο, δίνοντας συνέχεια στην οικουμενική διακήρυξη για τη Δημοκρατία που είχε γίνει το 1997 από την Παγκόσμια Διακοινοβουλευτική Ένωση, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών καθιέρωσε τη 15η Σεπτεμβρίου ως Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας. Η Βουλή των Ελλήνων μετέχει στον εορτασμό - τον πρώτο που γίνεται σε παγκόσμιο επίπεδο - με την ειδική αυτή συνεδρίαση. Τιμούμε την Ημέρα της Δημοκρατίας όλοι μαζί, στο Εθνικό μας Κοινοβούλιο. Μάλιστα, είναι εξαιρετική τιμή το γεγονός ότι στη συνεδρίαση αυτή παρευρίσκεται και θα μιλήσει ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης κ. Καζίνι. Τον καλωσορίζουμε και τον ευχαριστούμε που επέλεξε τη Βουλή των Ελλήνων, για να στείλει το δικό του μήνυμα.

(Χειροκροτήματα.)

Οι Έλληνες μετέχουμε στην παγκόσμια αυτή γιορτή έχοντας βαθιά χαραγμένη -ως τιμή, αλλά και ως χρέος- την ιστορική παρακαταθήκη ότι, πρώτον, στον τόπο μας γεννήθηκε η Δημοκρατία και, δεύτερον, ότι από τον τόπο μας εξαπλώθηκε σταδιακά παντού, επηρεάζοντας καταλυτικά την πολιτική, τον πολι-

τισμό, την ιστορική διαδρομή του κόσμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα διανύει σήμερα την πιο μακρά περίοδο δημοκρατικής ομαλότητας και πολιτικής σταθερότητας στη νεότερη πολιτική ιστορία της. Αυτό ακριβώς το δίπτυχο -η δημοκρατική ομαλότητα και η πολιτική σταθερότητα- εγγυάται στο μέγιστο βαθμό ασφάλεια και ειρήνη, ανάπτυξη και πρόοδο, κοινωνική συνοχή, αλληλεγγύη, δικαιοσύνη. Αποδεικνύεται μάλιστα ότι η συμπόρευση αυτή, η συμπόρευση δημοκρατικής ομαλότητας και πολιτικής σταθερότητας, είναι το μέγιστο πολιτικό επίτευγμα της μεταπολιτευτικής περιόδου. Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι η απουσία του ενός θα σήμαινε πρόβλημα για το άλλο, θα σήμαινε πρόβλημα για την πορεία του Τόπου. Γι' αυτό είναι η πιο μεγάλη κατάκτηση των τελευταίων δεκαετιών, και είναι κατάκτηση όλων των Ελληνίδων και όλων των Ελλήνων.

Οφείλουμε λοιπόν, πρώτ' απ' όλα, να αποδώσουμε φόρο τιμής στους αγωνιστές της Δημοκρατίας, στους πρωταγωνιστές της Μεταπολίτευσης, στους μεγάλους εκλιπόντες της πρώτης μεταπολιτευτικής περιόδου. Οφείλουμε να αναγνωρίζουμε τη συμβολή όλων των πολιτικών δυνάμεων στην εμπέδωση των δομών της Δημοκρατίας, την απαρασάλευτη θεμελίωσή της, την οχύρωση του Κοινοβουλευτικού μας Πολιτεύματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατία, στην ευρύτερη έννοιά της, σημαίνει τη συμμετοχή κάθε πολίτη στη διαμόρφωση και τη λήψη των αποφάσεων που τον αφορούν. Ενσαρκώνει το θεμελιώδες δικαίωμα του ανθρώπου να μετέχει ανεμπόδιστα, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς διακρίσεις, στις αποφάσεις που αφορούν την ίδια τη ζωή του. Είναι, σε τελική ανάλυση, στάση ζωής, τρόπος συμπεριφοράς, αντίληψη, νοοτροπία και πρακτική.

Ως μορφή πολιτεύματος, η Δημοκρατία δημιουργήθηκε για να υπηρετεί τον άνθρωπο ως αξία και ως προσωπικότητα_ είναι διαδικασία συμμετοχικής λειτουργίας της κοινωνίας_ είναι θεσμικό και πολιτικό αγαθό, που δεν χαρίζεται, αλλά κατακτάται μέσα από διαρκείς αγώνες_ είναι, τελικά, ο τελειότερος τρόπος διακυβέρνησης. Οδηγεί τις κοινωνίες σε δρόμους σιγουριάς για τη συνοχή τους, την ασφάλεια των μελών τους, την προστασία κοινών αγαθών, την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία κλίματος ευνοϊκού για τη διεθνή ειρήνη. Όλα αυτά είναι καρποί του Δημοκρατικού Πολιτεύματος. Είναι, όμως, και ουσιώδεις προϋποθέσεις για την ποιοτική λειτουργία του.

Η Δημοκρατία είναι ιδεώδες παγκόσμια αναγνωρισμένο, αλλά και διαρκώς ζητούμενο. Η εμπέδωση, η εμβάθυνση, η ποιοτική αναβάθμισή της ήταν και είναι μια διαρκής και ακατάπαυστη αναζήτηση, μια ατέρμονη εξελικτική διαδικασία.

Δεν ενστερνιζόμαστε την άποψη ότι είναι κάτι για το οποίο πάλεψαν άλλοι στο παρελθόν και δεν χρειάζεται να προσθέσουμε τίποτα σήμερα. Πεποίθησή μας είναι ότι ισχύει το ακριβώς αντίθετο. Πεποίθησή μας είναι ότι η ευθύνη για την εξέλιξη της Δημοκρατίας είναι εξίσου σημαντική. Και η ευθύνη αυτή μας αφορά όλους και όλες. Η Δημοκρατία, άλλωστε, δεν είναι υπόθεση στατική αλλά εξόχως δυναμική. Δεν αφορά μόνον ορισμένους, αλλά όλους τους πολίτες. Δεν αρκείται σε κάποια κεκτημένα από το παρελθόν, αλλά εγείρει διαρκώς νέα αιτούμενα. Αξιώνει δράσεις, αλλαγές, μεταρρυθμίσεις, που μεταβάλλονται στο πέρασμα του χρόνου και διαφοροποιούνται από τόπο σε τόπο.

Εγείρει, πριν απ' όλα, αιτήματα που αναπτύσσονται μέσα από τη μετέλλαξη των απειλών, των κινδύνων, των πιέσεων που δέχεται, αιτήματα όπως αυτά που αναδεικνύονται σήμερα ακόμη και στις πιο προχωρημένες, στις πιο στέρεες Δημοκρατίες, εξαιτίας της πίεσης εξωθεσμικών συμφερόντων, προωθούμενων ιδίως από εκείνους που, συγκεντρώνοντας οικονομική δύναμη, αποκτούν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της κοινής γνώμης. Και αυτό είναι, πράγματι, ένα από τα πιο σοβαρά, από τα πιο καίρια αιτήματα της Δημοκρατίας στη νέα εποχή.

Εγείρει όμως η σύγχρονη Δημοκρατία και αιτήματα που διαμορφώνονται μέσα από την ωρίμανση των κοινωνιών και την αναβάθμιση του πολιτικού πολιτισμού. Αναπτύσσει, μέσα από την ποιοτική αναβάθμισή της, νέες και ουσιώδεις διεκδικήσεις:

- Από την αξίωση της καθολικής συμμετοχής, προχώρησε στο αίτημα της ισότιμης συμμετοχής.

- Από την αξίωση της πολιτικής ελευθερίας, ανέδειξε το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

- Από την αξίωση της ελεύθερης πρόσβασης στη γνώση, πρόβαλε το αίτημα της γενικής αλλά και ποιοτικά αναβαθμισμένης Παιδείας.

Ποτέ λοιπόν δεν μπορεί να οριοθετείται ένα ανώτατο επίπεδο Δημοκρατίας. Αντιθέτως, εμπλουτίζοντας την ουσία και αναβαθμίζοντας την ποιότητά της ορίζουμε διαρκώς υψηλότερους στόχους. Και αντίστροφα όμως: Προσεγγίζοντας υψηλούς πολιτιστικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους διακρίνουμε και διεκδικούμε νέα επίπεδα ποιότητας της Δημοκρατίας_ διεκδικούμε όρους και προϋποθέσεις που δίνουν πιο ουσιαστικό, πιο απότομο περιεχόμενο στα ιδεώδη της ελευθερίας και της ισότητας, στα δικαιώματα του ανθρώπου, στο σεβασμό της προσωπικότητάς του.

Η Δημοκρατία, άλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι από τη φύση της ανθρωποκεντρική. Γι' αυτό ακριβώς, σ' ένα μεγάλο βαθμό, προσδιορίζεται από το επίπεδο του σεβασμού και τη δυνατότητα ακώλυτης άσκησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου -πολιτικών, ατομικών και κοινωνικών-, αλλά και των δικαιωμάτων του που είναι ταυτόχρονα ατομικά και κοινωνικά.

Αναφερόμαι πρωτίτως στο ιδιαίτερης σημασίας δικαίωμα για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, ένα δικαίωμα που πλήττεται στις μέρες μας από την κατασπατάλη των φυσικών πόρων, την περιβαλλοντική επιβάρυνση, την κλιματική αλλαγή.

Είναι, μάλιστα, αυτονόητο πως όσο εντείνονται οι κίνδυνοι που απειλούν τα δικαιώματα αυτά, τόσο επιτακτικότερο γίνεται το χρέος μας για την υπεράσπισή τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατία ως κατ' εξοχήν συμμετοχική λειτουργία προϋποθέτει την ύπαρξη αντιπροσωπευτικών θεσμών, σε όλα τα επίπεδα. Απαιτεί αντιπροσωπευτικές συνελεύσεις των πολιτών σε τοπικά, εθνικά και υπερεθνικά κοινοβούλια. Απαιτεί λογοδοσία, διαφάνεια, υπευθυνότητα από εκείνους που παίρνουν τις αποφάσεις, αλλά και σεβασμό στις αποφάσεις της εκάστοτε πλειοψηφίας.

Η Δημοκρατία θεμελιώνεται στην ελευθερία του λόγου και θεμελιώνεται στην ελευθερία αυτή ως συστατικό στοιχείο της ύπαρξής της. Θεσμοθετεί τον έλεγχο, οργανώνοντας τους αναγκαίους θεσμούς, μηχανισμούς και διαδικασίες. Δεν αντέχει ούτε τη φήμωση ούτε την ασυδοσία. Δεν συμβιβάζεται με ακρότητες, βιαιότητες, πιέσεις. Δεν ωφελείται από τη στείρα αντίδραση, την ισοπέδωση, το μηδενισμό. Η Δημοκρατία αξιώνει γόνιμη αντιπαράθεση απόψεων, θέσεων και ιδεών. Αξιώνει σύνθεση, συνεννόηση, συνένωση δυνάμεων. Αξιώνει εναρμόνιση στο μέτρο και τη μετριοπάθεια.

Η Δημοκρατία προϋποθέτει ισχυρούς θεσμούς, αλλά και εμπιστοσύνη σε αυτούς. Γι' αυτό σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε πιο διαφανείς διαδικασίες στην οργάνωση του Κράτους, προωθούμε αυστηρότερους και αποτελεσματικότερους μηχανισμούς ελέγχου σε όλα τα επίπεδα, επιμένουμε σε υπηρεσίες απαλλαγμένες από φαινόμενα ασυδοσίας ή αυθαιρεσίας, και θεμελιώνουμε ανοικτές, πιο απλουστευμένες διαδικασίες, εύκολα κατανοητές και προσβάσιμες στους πολίτες.

Δημοκρατία σημαίνει ουσιαστική συνεννόηση Πολιτείας και Κοινωνίας. Γι' αυτό, αφενός επιδιώκουμε το διάλογο και, αφετέρου, προωθούμε μεταρρυθμίσεις που υπηρετούν τα συμφέροντα των πολλών. Είναι, άλλωστε, κοινή η πεποίθηση ότι μόνο μέσα από την κοινωνική συνοχή προσεγγίζονται ουσιώδεις προϋποθέσεις της Δημοκρατίας, όπως η προσωπική ελευθερία, η πραγματική ισότητα, η ελεύθερη βούληση.

Δημοκρατία σημαίνει κοινωνική δικαιοσύνη. Γι' αυτό, εργαζόμαστε με στόχο την ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών -χωρίς καμία διάκριση- στην εκπαίδευση, την εργασία, τη στέγαση, την ασφάλιση, την περίθαλψη, τη δημόσια ζωή.

Δημοκρατία σημαίνει ισότητα δικαιωμάτων και ευκαιριών, σημαίνει πραγματική ισότητα γυναικών και ανδρών. Σημαίνει ίσες ευκαιρίες ακόμη και για εκείνους που σήμερα δεν έχουν λόγο στις διαβουλεύσεις και δεν συμμετέχουν στις διαδικασίες. Μιλώ για τους νέους, τους εφήβους, τα παιδιά μας, που αξίζουν

ακόμα πιο πολλά. Μιλώ για την ευθύνη απέναντι στις επόμενες γενιές -ευθύνη που απαιτεί πολλή και σκληρή δουλειά, που απαιτεί να κοιτάμε σταθερά μπροστά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατία έχει ως θεμέλιο, αλλά και ως αποτέλεσμα, το Κράτος Δικαίου, την υπαρξη κανόνων κοινών για όλους, την υπεροχή του Δικαίου έναντι όλων. Απαιτεί, όπως ρητά ορίζεται στο Σύνταγμά μας, να είναι όλοι οι πολίτες ίσοι ενώπιον των νόμων_ κανένας, και σε καμία περίπτωση, να μην είναι πάνω από τους νόμους.

Η Δημοκρατία απαιτεί καλά δομημένους θεσμούς, που αναβαθμίζονται διαρκώς και γίνονται σεβαστοί από όλους τους πολίτες. Και αυτό αφορά άμεσα το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, αφορά στην οργάνωση, στις δραστηριότητες, στη χρηματοδότηση των κομμάτων. Είναι ουσιώδη στοιχεία όχι μόνο για τη δική τους δημοκρατική λειτουργία, αλλά και για τη λειτουργία του Πολιτεύματος. Απαιτεί όλοι μαζί, αξιοποιώντας την εμπειρία του παρελθόντος, αλλά και τις ανάγκες του μέλλοντος, να διαμορφώσουμε ένα πλαίσιο που να ενδυναμώνει τη διαφάνεια, να διασφαλίζει όρους ισότητας, να εμπνέει εμπιστοσύνη στους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχοντας στις σελίδες της Ιστορίας μας τη μεγάλη τιμή, αλλά και τη βαριά κληρονομιά, ότι εδώ γεννήθηκε και από εδώ διαδόθηκε η έννοια της Δημοκρατίας, οφείλουμε -και μάλιστα καθημερινά- να υπηρετούμε έμπρακτα την ουσία της σε όλα τα επίπεδα. Προσεγγίζοντας τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών, οφείλουμε να δίνουμε στέρεες λύσεις, να διασφαλίζουμε τα δικαιώματα εκείνων που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, να προάγουμε την πλήρη και ομαλή κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, να υπερασπιζόμαστε όλα τα δικαιώματα των προσφύγων και των οικονομικών μεταναστών. Αφήνοντας στην άκρη παρωχημένες πρακτικές άγονης αντιπαράθεσης, οφείλουμε να προτάσουμε δράσεις, αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που σηκώνουν ακόμη πιο ψηλά το οικοδόμημα της Δημοκρατίας, που προωθούν την ανάπτυξη του Τόπου και διασφαλίζουν συνθήκες ευημερίας και προόδου για όλους τους πολίτες.

Μετέχουμε, λοιπόν, στην παγκόσμια γιορτή της Δημοκρατίας, με τη δέσμευση να εργαζόμαστε, να συμπεριφερόμαστε, να πολιτευόμαστε με προσήλωση στις προϋποθέσεις και τους καρπούς της: την ειρήνη και την ασφάλεια, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική δικαιοσύνη, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην ευρύτερη έκτασή τους. Αυτός είναι ο στόχος, και για το στόχο αυτό έχουμε όλοι ευθύνες και υποχρεώσεις_ ευθύνες απέναντι στους πολίτες που σήμερα αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες_ ευθύνες απέναντι στον Τόπο, που δικαιούται και διεκδικεί μια καλύτερη προοπτική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος και Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Γεώργιος Παπανδρέου έχει το λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Κύριε Πρόεδρε της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, κύριε Καζίνι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτόν εδώ τον τόπο, σ' αυτήν εδώ τη χώρα που γέννησε το διάλογο, που φώτισε την υφήλιο με την αξία της Δημοκρατίας, η Δημοκρατία δεν υπήρξε ποτέ αυτονόητη. Η Δημοκρατία στην Ελλάδα κατακτήθηκε. Κατακτήθηκε με αγώνες. Κατακτήθηκε με θυσίες, με συλλογική πίστη σε μία κοινωνία ανθρωπιάς, ελευθερίας. Κατακτήθηκε ενάντια σε διωγμούς, εκτελέσεις, βασανιστήρια, φυλακίσεις, εξορίες, λογοκρισίες, φακελώματα και νοθείες. Η Δημοκρατία στον τόπο μας κατακτήθηκε, διότι κάποιοι άνθρωποι πίστεψαν ότι μπορούμε να διαχειριζόμαστε το μέλλον μας χωρίς προστάτες. Ότι μπορούμε να ζούμε σε μια Ελλάδα χωρίς εξαρτήσεις, σε μια Ελλάδα χωρίς πάτρωνες, σε μια Ελλάδα που αντλεί τη δύναμή της, την αυτοπεποίθησή της και την ελπίδα της, από εμάς, τους πολίτες της.

Σήμερα, η Δημοκρατία έχει εδραιωθεί στη συνείδηση των πολιτών και μοιάζει να μην κινδυνεύει. Πράγματι, η Δημοκρατία δεν κινδυνεύει από επίδοξους πραξικοπηματίες. Κινδυνεύει,

από την απαξίωση των θεσμών και τη διολίσθησή της σε μία Δημοκρατία των τύπων, χωρίς ουσία, χωρίς συμμετοχή, ενώ πίσω από τους τύπους κρύβεται η αυθαιρεσία και ο αυταρχισμός.

Σήμερα, ο κίνδυνος δεν είναι τα τανκς, αλλά η έκπτωση των αξιών και της εφαρμογής του νόμου. Σήμερα, ο κίνδυνος είναι να μετατραπεί η Δημοκρατία σε μία Δημοκρατία κατ' επίφαση. Και μία σειρά νέων δεδομένων περιθωριοποιούν τον πολίτη, του στερούν τη δύναμη, το δικαίωμα, το λόγο, τη δυνατότητα να ελέγχει την εξουσία και να συμμετέχει στις αποφάσεις. Η στέρηση αυτών των δικαιωμάτων και αγανακτούν και απογοητεύουν και οδηγούν τον πολίτη στην εσωστρέφεια, πολλές φορές στην περιθωριοποίηση.

Αυτά τα νέα δεδομένα, που υπονομεύουν τους θεσμούς της Δημοκρατίας και προκαλούν τους πολίτες, είναι σήμερα φαινόμενα σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι η συγκέντρωση τεράστιου πλούτου στα χέρια των λίγων και ισχυρών. Ο έλεγχος των Μέσων Ενημέρωσης από λίγους. Ο τεχνολογικός αναφαβητισμός. Η έλλειψη πολιτικής βούλησης στη διαχείριση τεράστιων θεμάτων, όπως της κλιματικής αλλαγής, της ενεργειακής κρίσης, της φτώχειας, της προσφυγιάς και μετανάστευσης, της διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής, ιδιαίτερα των πυρηνικών όπλων, αλλά και της αδυναμίας της ηγεσίας της αθροιστικής να αντιμετωπίσει και να λύσει περιφερειακές συγκρούσεις με δίκαιο τρόπο.

Για να αντιδράσουμε επιτυχώς σε όλες αυτές τις προκλήσεις, πρέπει να ξαναδούμε την έννοια της Δημοκρατίας, όπως γίνεται σήμερα αντιληπτή από τον πολίτη. Δημοκρατία σημαίνει πολιτική και νομική ισότητα. Ότι όλοι είμαστε ίσοι απέναντι στο νόμο. Δημοκρατία σημαίνει κράτος δικαίου, διάκριση των εξουσιών στην πράξη, όχι στη θεωρία. Το Κοινοβούλιο νομοθετεί, ελέγχει, η Κυβέρνηση εκτελεί, τα δικαστήρια αποδίδουν δικαιοσύνη και όλα μαζί υπηρετούν το κοινό καλό, το δημόσιο συμφέρον, σύμφωνα με το Σύνταγμά μας.

Δημοκρατία σημαίνει ότι το κράτος εγγυάται τα θεμελιώδη δικαιώματά μας, ότι το κράτος προστατεύει, στηρίζει, δίνει ευκαιρίες, δυνατότητες.

Δημοκρατία σημαίνει κοινωνική απελευθέρωση. Απελευθέρωση του πολίτη από το καθεστώς ανασφάλειας από τη φυλακή μιας καθημερινότητας που τον καθηλώνει, τον ταπεινώνει, του αφαιρεί το δικαίωμα της επιλογής και της αμφισβήτησης.

Δημοκρατία σημαίνει διάλογος, σημαίνει παρηγορία, σημαίνει να λες ελεύθερα την άποψή σου, να ψηφίζεις, να δεσμεύεις την εξουσία με την εμπιστοσύνη που της δίνεις. Δημοκρατία σημαίνει να συζητάμε ανοιχτά, θαρραλέα, να καταθέτουμε προτάσεις, να επικροτούμε τη διαφορετική άποψη, να αμφισβητούμε.

Δημοκρατία σημαίνει και ευκαιρίες για ανάπτυξη. Εκεί όπου υπάρχουν ισχυροί θεσμοί, εκεί που υπάρχει κράτος δικαίου, εκεί όπου υπάρχουν ευκαιρίες, ανοίγει ο δρόμος για δημιουργία, για ανάπτυξη. Ανάπτυξη που μας δίνει εργαλεία, επιλογές για το πού εργαζόμαστε, πού σπουδάζουμε, πώς ευημερούμε, για να ενημερωνόμαστε και να κρίνουμε ελεύθερα.

Δημοκρατία, φίλες και φίλοι, σημαίνει και ειρήνη. Άσκηση των δημοκρατικών μας δικαιωμάτων, να αντιλαμβανόμαστε τις ανάγκες των άλλων, να κατανοούμε ότι το κάθε τι δεν είναι «όλα ή τίποτα», αλλά όλα είναι προϊόν μιας δημοκρατικής διαπραγματεύσεως και λογικής.

Για εμάς, λοιπόν, η Δημοκρατία είναι οδηγός μας σε μία κοινωνία με αξίες, μια ανθρώπινη κοινωνία που σέβεται, αγκαλιάζει και απαντά στις ανάγκες των ανθρώπων, των συμπολιτών μας, που λειτουργεί με αρχές και κανόνες που κάνουν τη ζωή μας καλύτερη. Μια ανθρώπινη κοινωνία, με κατανόηση, με στήριξη, με αξιοπρέπεια.

Είμε πιστεύουμε ότι η Δημοκρατία γεννήθηκε για να υπηρετεί τον άνθρωπο. Και όταν δεν υπηρετεί τον άνθρωπο, όταν δεν υπηρετεί τις ανάγκες του, αλλά αντίθετα υπηρετεί συγκεκριμένα συμφέροντα, παύει να είναι Δημοκρατία. Μετατρέπεται σε ολιγαρχία, σε πλουτοκρατία, σε αυθαιρεσία, σε ασυδοσία, σε αυταρχικότητα, σε οπισθοδρόμηση, σε ατομικισμό.

Για εμάς, η Δημοκρατία σημαίνει κράτος δικαίου, διαφάνεια, λογοδοσία, αξιοκρατία. Βλέπουμε έναν πολίτη ενεργό μέσα

στην καθημερινότητά του, στη γειτονιά του, στη δουλειά του, στο σχολειό, παντού. Έναν πολίτη, που μπορεί να προγραμματίσει, να σχεδιάσει, να αξιολογήσει, να αποφασίσει για τις επιλογές του, να θέσει στόχους, έναν πολίτη που συμμετέχει ενεργά και επί ίσοις όροις με τους συμπολίτες του. Τον Έλληνα και την Ελληνίδα, πολίτες του κόσμου, επίσης, επί ίσοις όροις.

Εμείς βλέπουμε στη Δημοκρατία μια πολιτεία με ανθρώπινο πρόσωπο, με ανθρωπιά, μια πολιτεία που προστατεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα του πολίτη στη γνώση, στην υγεία, στην εργασία, στη σύνταξη, στο καθαρό περιβάλλον, στον πολιτισμό, που σέβεται τον πολίτη, μια πολιτεία όπου ο πολίτης μπορεί να βρει το δίκιο του. Σημαίνει μια πολιτεία που στηρίζει τον πολίτη, την εξέλιξή του, την ανάπτυξή του. Που δίνει σε όλους δυνατότητες, στη γυναίκα, στους νέους, στο μετανάστη, στον ανειδίκευτο, στο μη προνομιούχο, για μια ζωή καλύτερη.

Βλέπουμε εμείς στη Δημοκρατία έναν πολίτη απελευθερωμένο, γεμάτο αυτοπεποίθηση, απελευθερωμένο από την ανασφάλεια που δημιουργεί η καθημερινότητα, ο φόβος ότι δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε υποχρεώσεις και ανάγκες της οικογένειάς του. Απελευθερωμένο και από το βάρος της ανομίας, της αυθαιρεσίας, της γραφειοκρατίας που δεν τον υπηρετεί, αλλά τον εμποδίζει. Τον εμποδίζει να σκέφτεται και να σχεδιάζει το μέλλον του.

Για εμάς, Δημοκρατία είναι και το μέσο για την ανάπτυξη που επενδύει, μέσα από μια σύγχρονη ματιά, στους ανθρώπους της. Σημαίνει και συνεργασία και ειρήνη ανάμεσα στους λαούς.

Μιλώντας για τη Δημοκρατία, ο Αριστοτέλης έλεγε ότι τη θεωρεί ως το καλύτερο των συστημάτων διακυβέρνησης. Το αιτιολογεί, λέγοντας ότι, η κυριαρχία των πολλών, όταν βρίσκονται μαζί και αποφασίζουν συλλογικά, υπερβαίνουν κατά πολύ την ποιότητα των αποφάσεων των λίγων.

Σήμερα, καλούμαστε να εδραιώσουμε νέες συλλογικότητες, νέες δυνατότητες συμμετοχής, να δώσουμε οξυγόνο στους θεσμούς μας. Δεν είμαστε σήμερα μία πόλη της Αρχαίας Ελλάδας. Αναζητούμε, όμως, να επαναφέρουμε τις αρχές και τις αξίες αυτές στη σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία. Είναι μία μάχη που πρέπει να κερδηθεί. Διαφορετικά, θα επικρατήσουν στον πλανήτη, στην παγκόσμια κοινωνία μας, ο αυταρχισμός, η αναζήτηση Μεσσία, ο φονταμενταλισμός, η θεοκρατία και οι καταστροφικές συγκρούσεις.

Ως δημοκράτες και ως σοσιαλιστές, εμείς πιστεύουμε ακράδαντα πως πρέπει να δώσουμε λόγο και δύναμη στους πολίτες μας. Πρώτον, σε διεθνές επίπεδο, όπου υπάρχει ανάγκη εκδημοκρατισμού του παγκόσμιου συστήματος διακυβέρνησης. Η Ελλάδα θα έπρεπε να πρωτοστατεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με επίκεντρο την Ευρώπη των πολιτών, αντιμετωπίζοντας το μεγάλο δημοκρατικό έλλειμμα αυτής της Ένωσης, αλλά παίζοντας και ουσιαστικό ρόλο, μέσω της Ευρώπης, προωθώντας την Ευρώπη, για την αναμόρφωση των θεσμών σε παγκόσμιο επίπεδο και ιδιαίτερα την ενίσχυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Δεύτερον, είναι ανάγκη να διασφαλίσουμε την αυτονομία της πολιτικής, των κομμάτων, των θεσμών δημοκρατίας, για τη γνήσια έκφραση του λαού και των πολιτών. Αυτονομία από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό του κεφαλαίου και των Μέσων Ενημέρωσης, με καθαρές και διαφανείς σχέσεις, με διάκριση των εξουσιών, με διάκριση του ελέγχοντος και του ελεγχόμενου.

Τρίτον, πρέπει να αποκεντρώσουμε αποφάσεις, ξαναφρονώντας τον πολίτη στο προσκήνιο, με την αξιοποίηση των τεχνολογιών διαδικτύου, με την εμπάθυση της συμμετοχής των πολιτών σε όλες τις αποφάσεις που τους αφορούν, αλλά προπάντων, με την πολιτική βούληση για μία ριζική αποκέντρωση ενός συγκεντρωτικού ελληνικού κράτους.

Τέταρτον, η παιδεία, η σωστή ενημέρωση κάθε πολίτη είναι οξυγόνο για τη Δημοκρατία. Γι' αυτό πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα στη στήριξη της κοινωνίας των πολιτών.

Πέμπτον, Δημοκρατία σημαίνει ισηγορία, ίση πρόσβαση στο δικαίωμα της συμμετοχής. Γι' αυτό, είναι αναγκαία η ομαλή ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων στις κοινωνίες μας, στη δική μας κοινωνία. Αποτελεί θεμέλιο για μια σύγχρονη δημοκρατία ανθρωπιάς και αλληλεγγύης.

Και βεβαίως, έκτον, είναι και γι' αυτόν το λόγο απαραίτητη η συστηματική μέριμνα για τον κάθε πολίτη, που βρίσκεται σε μία πιο αδύνατη θέση –συνταξιούχοι, γυναίκες, άνεργοι, άτομα με αναπηρία– ώστε να ακούγεται η φωνή τους, να διασφαλίζεται η ισότιμη συμμετοχή τους, η δημιουργική τους παρουσία καθημερινά.

Η καθιέρωση, αγαπητοί συνάδελφοι, της 15ης Σεπτεμβρίου από τον ΟΗΕ ως Παγκόσμιας Ημέρας εορτασμού της Δημοκρατίας δεν πρέπει να καταστεί άλλοθι για τους δημοκράτες, αλλά ημέρα στοχασμού και κριτικής για την πορεία της. Η οικουμενική διακήρυξη για τη Δημοκρατία, που υιοθετήθηκε το 1997 από τη Διακοινοβουλευτική Ένωση, είναι ένας οδικός χάρτης για τη δημοκρατία στον 21ο αιώνα. Δεν έχουμε λόγο και δεν πρέπει να παρεκκλίνουμε, αλλά συνεχεται ντροπή να ελέγχουμε την πορεία της στις λεπτομέρειές της, στην ουσία της.

Πραγματική τιμή στη Δημοκρατία δεν είναι βέβαια να μαζευόμαστε εδώ κάθε χρόνο για να συζητούμε γι' αυτή, ούτε ακόμα η απλή ψήφος στις εκλογικές διαδικασίες. Πραγματική τιμή στη Δημοκρατία είναι να ασκούμε, με πίστη και με σεβασμό, τους γραπτούς νόμους, τους γραπτούς κανόνες, αλλά ακόμα και τους άγραφους νόμους της Δημοκρατίας. Οι γραπτοί κανόνες υπάρχουν στο Σύνταγμα των Ελλήνων και στα νομοθετήματα του Κοινοβουλίου. Οι άγραφοι νόμοι, από την άλλη, δεν γράφτηκαν ποτέ, διότι δεν καθορίζονται από λέξεις, αλλά περιγράφονται από συμπεριφορές.

Άγραφοι δημοκρατικοί νόμοι δεν είναι να διαιρούμε το λαό σε ομάδες γνωστών ή φάρες φίλων κομματικών, αλλά να ενώνουμε το λαό πάνω στα κοινά θεμέλια κοινών αρχών και δημοκρατικών θεσμών.

Οι άγραφοι νόμοι είναι αυτοί που γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ του τι είναι νόμιμο και τι είναι ηθικό. Την ισχύ του δικαίου και όχι το δίκαιο του ισχυρού. Και κατά τον Περικλή, η ποιή για την παραβίασή τους, είναι η ντροπή. Ο πολίτης που αποφασίζει να εκπροσωπήσει το λαό, αισθάνεται ντροπή όταν παραβεί τους άγραφους νόμους της Δημοκρατίας. Δεν είναι συμβολή στη Δημοκρατία, όταν η ατιμωρησία οργιάζει και η ντροπή είναι ανύπαρκτη, όταν λείπει η τήρηση και ο σεβασμός των κανόνων αναθεώρησης κορυφαίων νόμων, όπως το Σύνταγμα της χώρας μας.

Μπορούμε να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών στην πολιτική διαδικασία, να τους δώσουμε λόγο, δύναμη, συμμετοχή και αυτοπεποίθηση. Και θα το πετύχουμε, μέσα από την πίστη μας στις δημοκρατικές αξίες, μέσα από την πίστη μας στη δικαίη κοινωνία. Μπορούμε να το πετύχουμε. Το έχουμε ανάγκη εμείς, το έχει ανάγκη η Δημοκρατία μας, το έχει ανάγκη η Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ύστερα από συμφωνία της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Παπαρήγα και του Προέδρου του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Αλαβάνου, θα προηγηθεί λόγω ιδιαίτερης ανάγκης χρόνου, ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Καρατζαφέρης, για δέκα λεπτά.

Ορίστε, κύριε Καρατζαφέρη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Δημοκρατία σημαίνει να ζητάς από αντίπαλα κόμματα να προηγηθείς και αυτά να σου το δίδουν. Ευχαριστώ πολύ τη Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥ.ΡΙΖ.Α..

Δημοκρατία σημαίνει, να λες χρόνια πολλά στον πολιτικό σου αντίπαλο, τον Πρωθυπουργό, και να το εννοείς. Χρόνια πολλά, κύριε Πρωθυπουργέ.

Η Δημοκρατία γεννήθηκε σ' αυτόν το χώρο. Γεννήθηκε ακριβώς σε αυτό το σημείο σήμερα που γιορτάζουμε τη Δημοκρατία. Αυτό δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής κανενός. Είναι αυτός ο τόπος που δεν τη γέννησε πριν από δύο χιλιάδες εξακόσια χρόνια, όπως ιστορικά έχει συνηθίσει να αναφέρεται. Δεν είναι μόνο δημιούργημα του Σόλωνα από το 590 π.Χ. ή του Κλει-

σθνή από το 508 π.Χ. ή του Περικλή λίγο μετά. Η Δημοκρατία αναφέρεται στους αρχαίους Θεούς.

Και, κύριε Καζίνι, εμείς οι γείτονες έχουμε το εξής προνόμιο. Είχαμε τους ίδιους Θεούς και στην αρχαιότητα και στη νεότερη περίοδο. Ο Όμηρος, λοιπόν, όταν γράφει για τον Τρωϊκό Πόλεμο, δείχνει τη Δημοκρατία που υπήρχε ανάμεσα στους Θεούς. Δεν υπήρχε ομοφωνία εδώ ή εκεί. Και έχει τον Άρη να στηρίζει την Τροία, έχει την Αθηνά να στηρίζει τους Έλληνες. Και καταδεικνύει ότι υπήρχε μια Δημοκρατία μέσα στους Θεούς της Αρχαίας Ελλάδας.

Βέβαια, εάν θέλουμε να φθάσουμε τόσο μακριά, πρέπει να πούμε ότι σήμερα ο κόσμος στον 21ο αιώνα, κυβερνιέται ακριβώς όπως θέσπισαν οι Θεοί της Αρχαίας Ελλάδας. Το μαντάτζμεντ είναι ακριβώς το ίδιο. Τότε είχαμε Υπουργό Πολιτισμού τον Απόλλωνα, σήμερα έχουμε τον κ. Λιάπη. Είχαμε Υπουργό Παιδείας την Αθηνά και Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας είχαμε τον κ. Βουλγαράκη μέχρι χθες και τότε είχαν τον Ποσειδώνα. Υπήρχε ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας που ήταν ο Άρης. Υπήρχε ο Υπουργός Ενέργειας που ήταν ο Ήφαιστος. Και βεβαίως, όπως τότε, χώρεσαν και χώρισαν τα πράγματα ακριβώς με τον ίδιο τρόπο τρεις ή τέσσερις χιλιάδες χρόνια μετά εξακολουθεί να υπάρχει ακριβώς ο ίδιος διαχωρισμός της λειτουργίας των κρατών.

Η Δημοκρατία εκείνης της εποχής διαφέρει πολύ από τη Δημοκρατία του σήμερα. Τότε ήταν άμεση Δημοκρατία. Σήμερα δεν είναι σίγουρα άμεση και εν πάση περιπτώσει σε μεγάλο βαθμό η Δημοκρατία είναι ελεγχόμενη.

Άκουσα πριν από λίγο τον αξιότιμο κύριο Πρωθυπουργό να λέει για έναν από τους κινδύνους της Δημοκρατίας και ανέφερε το μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο επηρεάζει την κοινή γνώμη. Έχει τη δύναμη να επηρεάζει την κοινή γνώμη. Το ένα κακό είναι ότι επηρεάζει την κοινή γνώμη, το άλλο κακό όμως είναι ότι ενίοτε επηρεάζει τις αποφάσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Εδώ είναι, λοιπόν, το μεγάλο πρόβλημα, ότι δεν μπορούμε σήμερα να ζυγίσουμε και να κρατήσουμε αυτήν την ισορροπία ανάμεσα στις τρεις εξουσίες. Όσο αυτό δεν το επιτυγχάνουμε τόσο η Δημοκρατία, την οποία βιώνουμε, θα έχει τις δικές της ατέλειες.

Βλέπουμε την εκτελεστική εξουσία να επιβάλλει τη θέλησή της στην κοινοβουλευτική, τη νομοθετική, με τον τρόπο που γνωρίζουμε όλοι. Βλέπουμε τη δικαστική εξουσία να καθυποτάσσεται από την εκτελεστική, από τη στιγμή που η εκτελεστική έχει κρατήσει –εδώ εις τη χώρα μας, όχι σε όλες τις άλλες χώρες βεβαίως– το προνόμιο της επιλογής της ηγεσίας της δικαστικής εξουσίας. Έτσι λοιπόν, σε στιγμές κρίσεις, σαν αυτή που περνάμε σ' αυτόν τον τόπο εμείς, να υπάρχει αυτή η, αν θέλετε, δυσαναλογία μεταξύ του εύρους και του ύψους και της ισχύος της εκτελεστικής εξουσίας απέναντι στις άλλες δύο εξουσίες.

Αυτό δεν είναι καθαρή Δημοκρατία. Είναι μια νοθευμένη Δημοκρατία. Επειδή όμως η Δημοκρατία ούτως ή άλλως –και περιγράφεται από τους αρχαιότερους χρόνους μέχρι σήμερα– είναι το καλύτερο πολίτευμα, οφείλουμε όλοι να υπερασπιστούμε τη Δημοκρατία. Το θέμα είναι πόσο το πιστεύουμε, πόσο το θέλουμε και τι θέλουμε να θυσιάσουμε γι' αυτήν τη Δημοκρατία.

Έχω την αίσθηση ότι δεν το θέλουμε όλοι το ίδιο πολύ ή εν πάση περιπτώσει, κάποιοι βάζουμε κάποιες προτεραιότητες, για να το πω πιο κομψά. Οι προτεραιότητες που βάζουμε ενίοτε είναι η προσωπική ιδιότητα απέναντι σ' αυτό που λέγεται Δημοκρατία. Το ζούμε τις τελευταίες μέρες και θέλω να ελπίζω ότι είναι ένα σύμπτωμα περιστασιακό και δεν είναι ένα σύμπτωμα, το οποίο θα παραμείνει εις τον κορμό της Δημοκρατίας νοθευόντας την ακόμη περισσότερο.

Η Δημοκρατία είναι γέννημα-θρέμμα, όπως είπα και πριν, αυτού του τόπου και πρέπει να είμαστε υπερήφανοι που γεννήσαμε τη Δημοκρατία, όπως πρέπει να είμαστε υπερήφανοι που γεννήσαμε και κάποια άλλα πράγματα σημαντικά.

Αυτός ο τόπος γέννησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες και όπως η Εθνική μας Ομάδα, όσα χρόνια γίνονται Ολυμπιακοί Αγώνες –ανεξαρτήτως τι λέει ο κ. Ρογκ– πρώτη θα παρελαύνει, έτσι και αν γινόταν σήμερα μια μεγάλη εκδήλωση όλων των κοινοβου-

λίων, πάλι η Ελλάδα θα ήταν πρώτη, γιατί ανακάλυψε τη Δημοκρατία.

Είμαστε ένας ευλογημένος τόπος, που προσφέραμε πολλά εις την ανθρωπότητα. Εδώ, σ' αυτόν τον τόπο, γεννήθηκε το θέατρο. Οι αρχαίες τραγωδίες του Σοφοκλή, του Ευριπίδη, του Αισχύλου, του Αριστοφάνη σήμερα κιάλας παίζονται σ' όλο τον κόσμο.

Επειδή έγινε πολλή κουβέντα για το νόμιμον και ηθικόν, πρέπει να σας πω ότι δεν συμβαδίζουν πάντα το νόμιμον και το ηθικόν. Το περιγράφει με τον καλύτερο τρόπο ο Σοφοκλής στην «Αντιγόνη». Άλλο ήταν το νόμιμον και άλλο το ηθικόν. Ο Σοφοκλής βάζει την Αντιγόνη να πράττει το ηθικόν και όχι το νόμιμον.

Πολύ φοβούμαι, λοιπόν, ότι τη σημερινή μέρα δεν ακολουθούμε πολύ τον Σοφοκλή και καλό θα ήταν να αντιλαμβανόμαστε κάτι από την κλασική παιδεία, γιατί θα ωφεληθούμε και οι ίδιοι, αλλά και δια των παραδειγμάτων της θα ωφεληθούμε και τους υπόλοιπους πολίτες.

Η Δημοκρατία έχει κενά. Έχει και σήμερα κενά, κύριε Πρόεδρε της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης. Οι χώρες που είναι μέσα είναι εκατόν πενήντα οκτώ και οκτώ συνδεδεμένες, όπως διάβασα στο πολύ όμορφο, πράγματι, έντυπο, που εξέδωσε η Βουλή των Ελλήνων.

Υπάρχουν όμως άλλες εκατό χώρες. Εμείς, οι εκατόν πενήντα οκτώ μαζί με τις οκτώ, δηλαδή εκατόν εξήντα εξή δημοκρατίες, πώς ανεχόμαστε να υπάρχουν καταπατητές της Δημοκρατίας, δηλαδή δικτατορίες δίπλα μας, εφόσον είμαστε οι περισσότερες χώρες και έχουμε και τους περισσότερους πολίτες του κόσμου;

Τι κάνουμε προς αυτή την κατεύθυνση; Τι πρωτοβουλίες παίρνουμε εμείς για τους «βιαστές» της Δημοκρατίας, τις δικτατορίες; Παίρνουμε αποφάσεις;

Αποφασίσαμε να μην συμπλέουμε, συνυπάρχουμε και συλλειτουργούμε με μη δημοκρατικά καθεστώτα ή καθόμαστε δίπλα δίπλα, άλλοτε ενθαρρύνουμε, ανάλογα με το κατά πόσον εξυπηρετείται η υπερδύναμη, της οποίας εμείς είμαστε ουραγοί ή κατά πόσον δεν εξυπηρετείται, και από τη μία πλευρά ορμάμε και χτυπάμε το Σαντάμ Χουσεΐν ως εχθρό της Δημοκρατίας, ως δικτάτορα, και την ίδια στιγμή αγκαλιάζουμε το Μουσάραφ, άλλο δικτάτορα, είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς ότι κάνοντας ακριβώς αυτή την επιλογή, ενθαρρύνουμε, τις διαθέσεις για δικτατορίες; Άρα, λοιπόν, με τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε τη δικτατορία, σε σχέση με την υπερδύναμη, ενθαρρύνουμε να γίνουν κάποιες νέες δικτατορίες, αρκεί να είναι φίλα προσκείμενοι προς τον Αμερικάνο. Τότε παίρνουν συχωροχάρτι. Εάν είναι αντίθετοι, τότε, λοιπόν, μπαίνουν εις την μήνη των υπολοίπων δημοκρατιών. Αυτό όμως δεν είναι Δημοκρατία. Δεν είναι Δημοκρατία το να επιτρέπεται σε κάποιες χώρες να έχουν πυρηνική ενέργεια και ατομικά όπλα και σε κάποιες άλλες χώρες να μην επιτρέπεται.

Έχουμε φθάσει στο χείλος ενός νέου πολέμου με το Ιράν. Φθάσαμε στο χείλος ενός πολέμου με τη Βόρεια Κορέα. Γιατί; Γιατί προσπάθησαν να αποκτήσουν πυρηνικό οπλοστάσιο. Την ίδια στιγμή όμως απέκτησε το Πακιστάν κι απέκτησε και το Ισραήλ, με τις ευλογίες και την καθοδήγηση των Αμερικάνων. Αυτό είναι Δημοκρατία;

Είναι Δημοκρατία οι περισσότερες χώρες να υπογράφουμε το Κιότο και να έρχονται οι υπερδυνάμεις του πλανήτη και να αρνούνται να υπογράψουν το Κιότο και να δηλητηριάζουν την παγκόσμια κοινότητα; Επομένως έχουμε πολύ δρόμο για να μπορέσουμε να συντελέσουμε στην εφαρμογή της τέλει Δημοκρατίας. Πιστεύω λοιπόν ότι εμείς που γεννήσαμε τη Δημοκρατία, εμείς πρέπει να πάρουμε μια νέα πρωτοβουλία και μια νέα πρωτοπορία να διδάξουμε στον υπόλοιπο κόσμο ότι υπάρχει πολύς δρόμος για να έχουμε γνήσια Δημοκρατία, γιατί αυτό που σήμερα εφαρμόζεται σ' εμάς τουλάχιστον, σ' αυτό τον τόπο, δεν είναι η πλήρης Δημοκρατία. Είναι ένα σύστημα Δημοκρατίας, αλλά δεν είναι η απόλυτη Δημοκρατία!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κυρία Αλέκα Παπαρήγα.

ΑΛΕΚΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας): Διαβάζοντας την έκδοση της Βουλής για το θέμα που συζητάμε σήμερα παρακινήθηκα να ξεκινήσω με μία παρένθεση, πράγμα που δεν το κάνω και πολύ συχνά, για την αρχαία αθηναϊκή Πολιτεία, κυρίως όχι για να ασχοληθώ αναλυτικά με αυτήν, όσο αναρωτώμενη τι ακριβώς διδάσκονται και πώς τα παιδιά που κάθονται σήμερα στα θρανία, μέσα από τα εκπαιδευτικά βιβλία τους. Είναι και αυτό ζήτημα Δημοκρατίας.

Βεβαίως, δεν είναι ούτε άγνωστο ούτε πρωτότυπο ότι η αρχαία αθηναϊκή Πολιτεία, δηλαδή η αρχαία δουλοκτητική αθηναϊκή Δημοκρατία, κατέχει μια αξιοζήλευτη θέση στην Ιστορία. Σ' ένα εξαιρετικά μικροσκοπικό κράτος η Δημοκρατία αναπτύχθηκε σε ανώτερο και ξεχωριστό βαθμό, σε σύγκριση με ό,τι συνέβαινε σ' όλη τη λεκάνη της Μεσογείου. Η δόξα που περιβάλλει αυτή τη Δημοκρατία κυρίως οφείλεται στο γεγονός ότι αποτέλεσε τη μήτρα ενός γιγάντιου πολιτισμού, που άσκησε ευρύτερη επίδραση και που τα έργα επιζούν και σήμερα, αν και πολλές φορές βρέθηκαν υπό διωγμό, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της ανοδικής πορείας του χριστιανισμού.

Η περίοπτη θέση όμως που κατέχει η γέννηση της αθηναϊκής Δημοκρατίας, οι νόμοι της περιόδου προ του Κλεισθένη και της περιόδου του Κλεισθένη δεν προσφέρουν επιστημονική νομιμοποίηση στην τάση να εμφανίζεται η Δημοκρατία ως μία προαιώνια αρχή και αιώνια αλήθεια, που πρέπει να τείνουμε, να φθάσουμε προς αυτήν και μάλιστα αυτονομημένη από την εμφάνιση του πρώτου ταξικού κράτους. Το αθηναϊκό κράτος εξέφρασε τα ταξικά συμφέροντα των ελεύθερων πολιτών, που συνδέονταν με την ανάπτυξη των εμπορευματικών νομισματικών σχέσεων, τη ναυπήγηση στόλου για την αρπαγή της φυσικής, αλλά και της ανθρώπινης λείας, που ήταν οι δούλοι, μέσω πολέμων.

Ο νόων νοεΐτω τι ακριβώς υπονοούμε γύρω από αυτό το ζήτημα και για εμάς είναι και θέμα περιεχομένου παιδείας, ανεξάρτητα από την ιδεολογική αντίληψη που μπορεί να έχει κανείς.

Δεν μας βρίσκει, λοιπόν, σύμφωνους η θέση που κυριαρχεί σήμερα στο σύγχρονο καπιταλιστικό κόσμο και ιδιαίτερα στον πιο ανεπτυγμένο, όπως είναι η Ευρώπη ή από τους πιο ανεπτυγμένους –αυτή είναι η αλήθεια– σύμφωνα με την οποία ο βαθμός ανάπτυξης της Δημοκρατίας καθορίζεται από τις μορφές και μεθόδους της πολιτικής κυριαρχίας της κρατικής εξουσίας, από την ύπαρξη και δράση θεσμών, όπως του Κοινοβουλίου και άλλων που κατοχυρώνονται μέσα από το γενικό εκλογικό δικαίωμα. Η Δημοκρατία είναι ταξική και οι θεσμοί της επίσης ταξικοί.

Η αστική Δημοκρατία είχε τη δυνατότητα και την πολυτέλεια να διαμορφώνει και να παραχωρεί δημοκρατικούς θεσμούς και δικαιώματα, όπως είναι το γενικό εκλογικό δικαίωμα, η ψήφος στις γυναίκες, η μείωση του ορίου ηλικίας στο εκλέγειν και εκλέγεσθαι και σε μια πορεία όμως να τα μετατρέπει σε δικά της όπλα, να αφαιρεί το όποιο προοδευτικό περιεχόμενο είχαν αρχικά.

Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι μας είναι αδιάφορες οι μορφές και οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η εκάστοτε διακυβέρνηση, στα πλαίσια της συγκεκριμένης πολιτικής εξουσίας. Όμως, και οι πιο δημοκρατικές μορφές δεν παύουν να είναι ασπίδα για την ταξική εκμετάλλευση για την οργάνωση της ταξικής κοινωνίας.

Άλλωστε, το εργατικό και κομμουνιστικό κίνημα στην Ελλάδα και διεθνώς είχε την τιμητική του πολλές φορές με διάφορες διώξεις –ανέφερε και ο κ. Παπανδρέου ορισμένες– θυμίζω όμως κι εγώ ότι πολλές από αυτές τις μορφές –φυλακές, εξορίες ακόμα και εκτελέσεις, εκτός νόμου το Κομμουνιστικό Κόμμα– έγιναν σε συνθήκες που υπήρχε αστική κοινοβουλευτική Δημοκρατία.

Και σήμερα, σε συνθήκες που κατά κάποιο τρόπο οι μορφές της Δημοκρατίας είναι σχετικά πιο ανεπτυγμένες από τα προηγούμενα χρόνια, την τιμητική τους έχουν οι απεργοί, οι διαδηλωτές, οι μετανάστες, όλοι όσοι σηκώνουν κεφάλι σε μια συγκεκριμένη πολιτική και σε μια συγκεκριμένη εξουσία, περνάει, δηλαδή, τη φάση της διαμαρτυρίας και προχωρούν σε πρακτική πολιτική δράση, που αμφισβητεί τις ίδιες τις βάσεις του

συστήματος.

Βέβαια, οι μορφές όπου οι εργαζόμενοι, οι αγωνιστές, αυτοί που παλεύουν εναντίον της εξουσίας δέχονται πλήγματα είναι πολύ διαφορετικές. Είναι από πολύ δημοκρατικές, όπως ας πούμε η απόλυση, μέχρι και άλλου τύπου, τις οποίες γνωρίζουμε συχνά-πυκνά.

Έτσι, το συμπέρασμά μας είναι ότι ο λαϊκός αγώνας που έχει σημασία να κατακτά όσο γίνεται περισσότερα δημοκρατικά δικαιώματα, ωστόσο δεν μπορεί να αλλάξει την ταξική θέση στην παραγωγική διαδικασία και δεν μπορεί να καταργήσει τη βάση της αντιδημοκρατίας που υπάρχει και στις πιο ανεπτυγμένες μορφές της αστικής Δημοκρατίας, που είναι η ταξική εκμετάλλευση. Αυτή είναι η βάση της αντιδημοκρατίας για μας.

Η ενεργή ιστορία του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας έχει αποδείξει ότι αναπόσπαστο στοιχείο της δράσης μας είναι ο αγώνας για τις συλλογικές ελευθερίες και τα ατομικά δικαιώματα, κατά της δικτατορίας και του φασισμού, της κατάργησης δημοκρατικών αστικών θεσμών, που η λαϊκή πάλη έχει γεννήσει ή έστω μπορεί να αξιοποιήσει, στον έναν ή στον άλλο βαθμό.

Ωστόσο, ο αγώνας για τη Δημοκρατία στη δική μας πολιτική πρόταση αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του αγώνα κατά της εξουσίας των μονοπωλίων, του ιμπεριαλισμού στο εθνικό επίπεδο και στις διεθνείς σχέσεις. Όσο δυναμώνει η κρατική και η εργοδοτική βία σε εθνικό επίπεδο, τόσο δυναμώνει ο πόλεμος και η βία στις διεθνείς σχέσεις.

Με αυτή την έννοια, θέλουμε να εκφράσουμε την ανησυχία μας. Οι εστίες πολέμου που εμφανίστηκαν ιδιαίτερα –μιλάω για τη σύγχρονη περίοδο– μετά την εμφάνιση νέων αγορών στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες ύστερα από την καπιταλιστική παλινόρθωση, παραμένουν θερμές ή κινδυνεύουν να περάσουν σε αναζωπύρωση, καθώς εντείνονται οι ανταγωνισμοί για τους αγωγούς πετρελαίου και φυσικού αερίου. Είναι κι αυτά στοιχεία της σύγχρονης Δημοκρατίας.

Επομένως, η σύγχρονη Δημοκρατία που ζούμε στην Ευρώπη δεν αποτελεί βάση για την ειρήνη και το σεβασμό του κάθε λαού να αποφασίζει για την τύχη του. Είμαστε ιδιαίτερα ανήσυχτοι για τις επιπτώσεις που θα έχει το ξέσπασμα της κρίσης σε μια σειρά χώρες και στην Ελλάδα και στον τομέα των συνδικαλιστικών και γενικότερα δημοκρατικών ελευθεριών.

Με αυτή την έννοια, επιτρέψτε μου σύντομα να συγκεντρώσω την προσοχή σας σε ζητήματα και μέτωπα πάλης, που εμείς τα βάζουμε στο στόχαστρό μας, στο γενικότερο ενδιαφέρον μας, στον αγώνα μας –να το πω έτσι– στη συσπείρωση και για τη συστράτευση ευρύτερων δυνάμεων.

Πρώτον, αναφερόμαστε στην πάλη για την κατάργηση όλων των αντεργατικών, αντιλαϊκών νόμων στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που εμποδίζουν την εργατική και λαϊκή πάλη, δίνουν μέσα επίθεσης στον κρατικό μηχανισμό και στην εργοδοσία. Δεν συμφωνούμε. Οργανώνουμε την πάλη, όσο εξαρτάται από εμάς, κατά της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου έναντι των εθνικών δικαίων, γενικά, σε συνδυασμό, βεβαίως, με την πάλη για την αλλαγή στο επίπεδο της εξουσίας σε εθνικό επίπεδο.

Δεύτερον, παλεύουμε κατά της θεσμικής κατοχύρωσης των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων, της συγκρότησης κοινών στρατιωτικών δυνάμεων, που βαθαινούν τη στρατιωτικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτον, αγωνιζόμαστε εναντίον των κατασταλτικών μηχανισμών και της δημιουργίας νέων –και μάλιστα, με τη βοήθεια της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, σε βάρος των λαϊκών κινημάτων– κατά της αντικομμουνιστικής εκστρατείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συμμάχων της, συγκεκριμενοποιούμε το περιεχόμενο όπου εξιστώνουν το σοσιαλισμό-κομμουνισμό με τα αντιδραστικά καθεστώτα του ναζισμού και του φασισμού.

Εναντιωνόμαστε στην ένταξη στην κοινοτική νομοθεσία της Σύμβασης του Προυμ, σύμφωνα με την οποία ενισχύεται η συνεργασία των κατασταλτικών μηχανισμών και θεσμοθετούνται επιχειρήσεις στο έδαφος των κρατών-μελών, κατά της ενίσχυσης του Οργανισμού Φύλαξης Εξωτερικών Συνόρων, ο

γνωστός FRONTEX, με ένοπλες ομάδες ταχείας επέμβασης.

Είμαστε αντίθετοι και θέλουμε να συγκεντρώσουμε την προσοχή μας στην έννοια της «βίαιης ριζοσπαστικοποίησης» και στην υιοθέτηση της δράσης ενάντια στον «ριζοσπαστισμό» και ενάντια στις «νέες ακραίες ιδεολογίες». Είμαστε αντίθετοι με τη συμπεριληψη, επίσης, της θέσης ότι τρομοκρατικά εγκλήματα είναι «η στρατολόγηση και εκπαίδευση τρομοκρατών» και «η παρακίνηση σε τρομοκρατικές πράξεις», έννοιες που μπορούν να χαρακτηρίζονται ως τρομοκρατικές πράξεις και να ποινικοποιούνται διακηρυγμένοι στόχοι και μορφές πάλης του εργατικού και λαϊκού κινήματος.

Έκτον, το διεθνές δίκαιο, όπως το γνώρισαν οι λαοί την περίοδο της ενεργητικής παρουσίας και δράσης του διεθνούς σοσιαλιστικού συστήματος, δεν υπάρχει. Έχει υποκατασθεί πλήρως από το ιμπεριαλιστικό δόγμα του προληπτικού χτυπήματος, της πάλης κατά της τρομοκρατίας. Ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι η στρατηγική των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων, με την επίκληση του επιχειρήματος του λεγόμενου αυτοπροσδιορισμού ως όχημα «ξεκαθαρίζουμε» για την υποκίνηση υπαρκτών και ανύπαρκτων μειονοτικών ζητημάτων και τη δημιουργία κρατών προτεκτοράτων.

Έβδομο, οι συζητήσεις και αναζητήσεις και προβληματισμοί γύρω από την αποκαλούμενη «Αναμόρφωση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών» και για «νέα συστήματα ασφαλείας» στην Ευρώπη και σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι προπέτασμα καπνού, για μας, στα μάτια των λαών και μέσο για τη συγκάλυψη του χαρακτήρα του ιμπεριαλισμού και της υποκριτικής προσπάθειάς του για το δήθεν εξανθρωπισμό.

Ίσως όλα αυτά ακούγονται απαισιόδοξα. Ωστόσο, αυτό που έχει πολύ μεγάλη σημασία δεν είναι τόσο οι απαισιόδοξες εκτιμήσεις και προβλέψεις, όσο το όταν αυτές γίνονται πολιτικό στοιχείο μιας αισιόδοξης διάθεσης και αγωνιστικής απειθείσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέκος Αλαβάνος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Είναι δύσκολο, μια επέτειος από τη διακήρυξη του Ο.Η.Ε. για τη Δημοκρατία να μη γίνει σχολική εορτή. Και νομίζω ότι γίνεται σχολική εορτή και ίσως συμβάλλω και εγώ σ' αυτό.

Είναι και μια μεγάλη αντίφαση, γιατί, από τη μία, φοβάμαι ότι θα υπάρχει δυσπιστία και έλλειψη ενδιαφέροντος των πολιτών γι' αυτά που λέμε εδώ και από την άλλη, φοβάμαι ότι ένα από τα μεγάλα προβλήματα είναι το πρόβλημα Δημοκρατίας, το πρόβλημα που νιώθει ο πολίτης όπου και αν βρίσκεται περίπου, στο να μπορεί να εκφράσει καθαρά και χωρίς φόβο την άποψή του για τον προϊστάμενό του, για το μισθό του, για την Κυβέρνηση, για την Αντιπολίτευση, για όλους.

Και είναι αλήθεια ότι σ' αυτόν τον τόπο που βρισκόμαστε κι εμείς και μ' αυτήν τη γλώσσα περίπου που χρησιμοποιούμε κι εμείς, έγινε η μεγάλη πολιτική, πολιτιστική, φιλοσοφική επανάσταση που γέννησε τους θεσμούς της Δημοκρατίας. Αλλά σ' αυτόν τον τόπο έχει πεθάνει η Δημοκρατία πάρα πολλές φορές και σ' αυτόν τον τόπο υπάρχουν περίοδοι, όπου η Δημοκρατία είχε τεράστια προβλήματα.

Νομίζω ότι θα ήταν λάθος, εμείς ως Κοινοβούλιο, βλέποντας τις κοινωνικές έρευνες που δείχνουν τη μεγάλη πτώση του κύρους του Κοινοβουλίου και του ρόλου του Κοινοβουλίου και όλης της πολιτικής δράσης να το αγνοήσουμε αυτό και να αγνοήσουμε τα μηνύματα που έρχονται από χώρες στα δυτικά μας, για ένα μεγάλο κίνδυνο για τη Δημοκρατία που είναι η αδιαφορία για τη Δημοκρατία, η έλλειψη συμμετοχής, η έλλειψη ελπίδας και προσδοκίας από τις πολιτικές διεργασίες που γίνονται μέσα στο κοινοβουλευτικό πλαίσιο.

Γι' αυτό, σ' αυτήν τη σύντομη παρέμβαση, εγώ θα ήθελα να αναφέρω μια σειρά ζητήματα που μας προβληματίζουν για το τι Δημοκρατία έχουμε σήμερα και θα μπορούσαν ίσως να μας κάνουν όλους να τα δούμε με μεγαλύτερη σοβαρότητα και με πιο επειγόντα τρόπο.

Πρώτον, Δημοκρατία σημαίνει ισονομία και ίση μεταχείριση όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από την ηλικία, ανεξάρτητα από το αν έχουν φθάσει στην ηλικία του εκλέγειν ή του εκλέγεσθαι. Δεν μπορεί να έχουμε παραβίαση της Δημοκρατίας από το μαιευτήριο. Κι αναφέρομαι στο γεγονός ότι στην Ελλάδα τα παιδιά των μεταναστών, παρ'ότι γεννιούνται σε ελληνικό έδαφος, παρότι είναι δεύτερη γενιά, είναι παιδιά χωρίς χαρτιά. Ξεχωρίζουν από τα παιδιά των Ελλήνων πολιτών. Οι μεν έχουν θέση στον ήλιο, οι δε δεν έχουν θέση στον ήλιο. Είναι ένα είδος ρατσισμού από την κούνια.

Και τι θα γίνουν; Τι τους επιφυλάσσουμε; Θα γίνουν εργάτες στα χωράφια με τις φράουλες, όπως είδαμε; Τι τους επιφυλάσσουμε; Να ξανασταλούν πίσω, όπως στέλνονται πάρα πολλοί γονείς τους; Δεν μας φτάνει η κόκκινη κάρτα που πήραμε από εξήντα τρεις ανθρωπιστικές οργανώσεις, ανάμεσα σ' αυτές και τη Διεθνή Αμνηστία, για τις δυσκολίες με τις οποίες δίνουμε πράσινη κάρτα και για το γεγονός ότι στην Ελλάδα της Δημοκρατίας που γιορτάζουμε, το 2007, από είκοσι χιλιάδες εξακόσιες ενενήντα δύο αιτήσεις για πολιτικό άσυλο εγκρίναμε εκατόν σαράντα, το χαμηλότερο ποσοστό μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Να μιλήσουμε για τις ρίζες της Δημοκρατίας, μην ξεχνάμε όμως τον Οιδίποδα επί Κολωνών και το γεγονός ότι η έννοια της ασυλίας, για ένα μαρό βασίλειο, ο οποίος ήταν σύζυγος της μάνας του και αδελφός των κοριτσιών του, γεννήθηκε σ' αυτόν τον τόπο. Και η Ελλάδα, αν θέλει να ανταποκριθεί σε μερικές αξίες οι οποίες έρχονται από την ιστορία αυτού του τόπου και αυτής της γλώσσας, θα έπρεπε να δίνει το παράδειγμα στα ζητήματα αυτά.

Για εμάς στο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. έχει σημασία η άμεση θέσπιση ενός πλήρους χάρτου δικαιωμάτων των μεταναστών, η αυτόματη πολιτογράφηση των μεταναστών της δεύτερης γενιάς και όσων παιδιών γεννιούνται στα ελληνικά μαιευτήρια.

Δεύτερον, Δημοκρατία για τον πολίτη δεν σημαίνει οι αποφάσεις που παίρνονται στο Κοινοβούλιο. Σημαίνει πώς οι νόμοι εφαρμόζονται στην πράξη και μέσα στη ζωή τους. Και βλέπουμε ότι υπάρχει μια τεράστια απόσταση ανάμεσα στους νόμους οι οποίοι θεσπίζονται και στις ρυθμίσεις που νιώθουν οι πολίτες.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα άτομα με αναπηρίες, όπου βλέπουμε ότι στα θέματα των προσλήψεων, στα θέματα των υποδομών για την κίνησή τους, στα θέματα της εκπαίδευσης –και σκέφτομαι σχολεία στην Αθήνα που δεν λειτουργήσαν φέτος– είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Και δεν είναι οι μόνοι πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Δεν μπορεί να μιλάμε για ισοπολιτεία, όταν έχουμε για παράδειγμα πολίτες στη χώρα μας που ζουν κάτω από άθλιες περιβαλλοντικές συνθήκες. Δεν ζουν το ίδιο μ' εμάς οι πολίτες της Βοιωτίας γύρω από τον Ασωπό Ποταμό, όπου έχουν καθημερινά στο νερό που μπαίνει στο σπίτι τους το εξαρτημένο χρώμιο.

Και βλέπουμε ότι η Δημοκρατία δοκιμάζεται κυρίως στα πιο αδύναμα στρώματα. Και βλέπουμε μία σειρά από παραβιάσεις. Να αναφέρω τους φορείς του ιού του AIDS, ειδικά τους μετανάστες οι οποίοι μόλις φύγουν από φυλακές, αν τυχόν έχουν φυλακιστεί, αμέσως διώκονται στις πατρίδες τους χωρίς να υπάρχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Να αναφέρω τους νέους ανηλίκους μέσα στις φυλακές, κ.λπ..

Χρειάζεται μία πλήρη στροφή με μία σειρά από ριζοσπαστικά μέτρα τα οποία χρειάζεται να πάρει η Κυβέρνηση της χώρας μας, όπως είναι το ότι ο ρυπαίνων πληρώνει, καθώς και άλλα μέτρα γι' αυτούς που έχουν ασυλία και άβατο στη Βοιωτία ή μέτρα σχετικά με το σωφρονισμό και τη σταδιακή αντικατάσταση της ποινής των ανηλίκων με διαπαιδαγωγική εργασία μέσα στην κοινωνία.

Το τρίτο σημείο είναι το εξής: Η Οικουμενική Διακήρυξη την οποία συζητάμε, λέει ότι η Δημοκρατία λειτουργεί πέρα από διακρίσεις θρησκευτικής ή άλλης υφής. Εδώ πέρα δεν γίνεται αυτό. Εδώ, οι διακρίσεις τους ακολουθούν όλους. Ο κ. Καζίνι, για παράδειγμα, ο οποίος προέρχεται από την Ιταλία και ο οποίος ενδεχομένως είναι καθολικός, θα έπρεπε να ξέρει ότι η καθολική εκκλησία και τα άλλα δόγματα δεν έχουν καμμία νομική αναγνώριση, την ίδια στιγμή που έχουμε αυτήν τη διαπλοκή και

την επίσημη διασύνδεση ανάμεσα στη θρησκεία και το κράτος.

Δεν γίνεται να έρχονται αυτές τις ημέρες οι ρακοςυλλέκτες και άλλοι σύλλογοι, όπως αυτός των μουσουλμάνων της Αθήνας και να μας λένε για τη δυσκολία τους να φθάσει η δημοκρατία στο νεκροταφείο, δηλαδή για το γεγονός ότι δεν υπάρχει μουσουλμανικό νεκροταφείο στην Αθήνα. Και τους δώσατε ένα αυτοκίνητο για να τους πηγαίνουν στη Θράκη, ένα αυτοκίνητο το οποίο κινείται με πετρέλαιο και δεν μπορεί να πάρει άδεια, γιατί δεν επιτρέπεται άδεια πετρελαίου στην Αττική. Αυτές είναι οι διακρίσεις τις οποίες θεσμοποιούμε και είδαμε να φθάνουν σ' αυτήν την τερατογένεση που έχουμε βιώσει με ορισμένα μοναστήρια του Αγίου Όρους.

Μ' αυτήν την έννοια, χρειάζεται μία πλήρης ανατροπή της προσέγγισης των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους με το διαχωρισμό Εκκλησίας και Κράτους και με την κατάργηση μίας σειράς νόμων που δίνουν προνόμια –και φορολογικά– στην Εκκλησία και με την αναγνώριση των δικαιωμάτων όλων των θρησκευτικών μειονοτήτων.

Τέταρτον, η Δημοκρατία δεν μπορεί να σταματά έξω από κάποιες πόρτες. Δεν μπορεί να έχουμε νησίδες χούντας και δικτατορίας μέσα στην Ελλάδα. Και δεν μιλάμε για νησίδες χούντας και δικτατορίας, άλλα για ένα ολόκληρο αρχιπέλαγος. Και αυτό το αρχιπέλαγος ονομάζεται «εργοστάσια», «σούπερ μάρκετ», «μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις».

Δεν μπορεί η εταιρεία «ΟΛΥΜΠΟΣ» να απολύει μία σειρά από εργαζόμενους στα Τρίκαλα, στη Λάρισα, στην Αθήνα, επειδή αγωνίζονται για την πενήμερη δουλειά και για το ωράριο εργασίας!

Δεν μπορεί η εταιρεία «HENKEL» να κινητοποιείται ενάντια στον Πρόεδρο του Σωματείου της, το Στάθη Τραχανατζή, επειδή κινητοποιήθηκε για την υγιεινή και την ασφάλεια ή για τα εργατικά ατυχήματα και να ζητά από τους εργάτες έγγραφη δήλωση αποκήρυξης! Αυτό δεν είναι Δημοκρατία! Δεν μπορεί οι επιχειρήσεις πρώην προέδρων του Σ.Ε.Β., όπως είναι η «ΔΕΛΤΑ», η «ERGOTRAC», το Καζίνο της Ρόδου, οι επιχειρήσεις στη σύγχρονη τεχνολογία, η «VODAFONE», να απαγορεύουν το συνδικαλισμό ή να διώκουν τους συνδικαλιστές!

Για το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., η κινητοποίηση των Σωμάτων Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά και οι διώξεις των επιχειρήσεων που βάζουν εμπόδια και εγκαθιστούν καθεστώς τρόμου στο θέμα των συνδικαλιστικών ελευθεριών, είναι αναγκαία μέτρα.

Πέμπτο σημείο. Υπάρχουν οι μεγάλες διακρίσεις μεταξύ πλούτου και φτώχειας, για τις οποίες ξέρουμε ότι δεν κάνουν ακριβώς της ίδιας αξίας πολίτες. Όμως, έχουμε εγκαθιδρύσει και άλλων διακρίσεων, ακόμα και μέσα στους εργαζόμενους. Δεν μπορεί οι εργαζόμενοι με «STAGE» να κάθονται δίπλα σ' ένα συνάδελφό τους και ο μόνος να αισθάνεται σύνδρομο κατωτερότητας και ο άλλος ανωτερότητας, διότι έχουν εντελώς διαφορετικές απολαβές ή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή συνταξιοδοτική κάλυψη.

Το ίδιο ισχύει και με τους συμβασιούχους. Δεν μπορεί ο εργαζόμενος στα βαρέα και ανθυγιεινά, επειδή ανήκει στους Ο.Τ.Α. και στο δημόσιο, να μην παίρνει το επίδομα που παίρνει όποιος ανήκει στον ιδιωτικό χώρο. Αυτό δεν είναι ισονομία, αλλά χωρισμός και διακρίσεις ανάμεσα στους πολίτες.

Για το ΣΥ.ΡΙΖ.Α. η εξομοίωση προς τα πάνω των δικαιωμάτων των εργαζομένων και η κατάργηση όλων των μορφών νόθευσης των σχέσεων μισθωτής εργασίας πλήρους απασχόλησης πρέπει να σταματήσουν αμέσως.

Έκτο σημείο. Λέει η Διακήρυξη: «Για να είναι βιώσιμο ένα δημοκρατικό κράτος απαιτείται δημοκρατικό κλίμα και δημοκρατική παιδεία που τροφοδοτούνται συνεχώς μέσω της εκπαίδευσης και άλλων διαύλων πολιτισμού και ενημέρωσης». Και εδώ πέρα ζούμε ένα εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο στηρίζεται στις διακρίσεις, στηρίζεται στην ικανότητα των γονιών να έχουν καλά ή όχι φροντιστήρια. Στηρίζεται στην ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης. Αφαιρεί την παιδεία από το χώρο το δημόσιο, από το χώρο της Δημοκρατίας και τον κάνει χώρο κερδοσκοπίας.

Για το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., ένα δημόσιο και ποιοτικό πανεπιστήμιο, ένα σχολείο το οποίο θα στηρίζεται στη Δημοκρατία και στο οποίο

θα διδάσκεται η Δημοκρατία και θα είναι δημοκρατικό είναι βασικό ζήτημα.

Έβδομο σημείο. Η Δημοκρατία συναντάει τη νέα τεχνολογία. Η νέα τεχνολογία ανοίγει τεράστιες δυνατότητες. Όμως, όταν η νέα τεχνολογία υπηρεπτήσει στόχους ενάντια στη Δημοκρατία είναι επικίνδυνη, κάτι που βλέπουμε με τις κάμερες και με τα μέτρα βάσει των οποίων ακόμα και εξάχρονα παιδιά δίνουν τα δαχτυλικά τους αποτυπώματα που χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό βλέπουμε με μία σειρά επισημονικές μεθόδους που έχουν στρατευθεί. Είδαμε να βάζουν κάμερες ακόμα και τα ΕΛΤΑ για να παρακολουθούν τους εργαζόμενους, για να φτάσουμε μέχρι τη «MICROSOFT» όπου θα τους βάζουν τσιπάκι στο χέρι για να ξέρουν σε ποια ακριβώς αίθουσα είναι.

Για το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., η εξασφάλιση των ελευθεριών, η κατάργηση των μηχανισμών, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των πολιτών είναι βασικό θέμα.

Όγδοο σημείο. Δεν μπορούμε να αναγνωρίζουμε σε ορισμένους ότι έχουν δυνατότητες και υποχρεώσεις και να μην τους αναγνωρίζουμε τα δημοκρατικά τους δικαιώματα. Και αναφέρομαι στους νέους ανθρώπους τους οποίους θεωρούμε ικανούς να σηκώσουν όπλο, τους θεωρούμε ικανούς να είναι ένα μεγάλο μέρος της κατανάλωσης, τους θεωρούμε ικανούς να συμβολίζουν την εθνική υπερηφάνεια με τις επιδόσεις τους στους Ολυμπιακούς ή αλλού, αλλά δεν τους θεωρούμε ικανούς να εκλέγονται και να είναι μαζί μας εδώ στη Βουλή. Για το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στα δεκαοκτώ είναι κεντρικό ζήτημα.

Και την ίδια στιγμή, εμείς που ευλογούμε την ιστορία και θυμόμαστε την εκκλησία του δήμου, διστάζουμε να θέσουμε στην απόφαση του λαού βασικά αιτήματα είτε αυτά αφορά την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και την ένταξή μας, τις συνθήκες για την Ε.Ο.Κ. είτε το ασφαλιστικό νομοσχέδιο.

Ένατο και προτελευταίο σημείο. Όλοι οι πολίτες είναι ίσοι. Δεν μπορεί ορισμένοι πολίτες να είναι πιο ίσοι από τους άλλους. Και το Κοινοβούλιο πρέπει να δώσει το παράδειγμα. Δεν μπορεί μέσα σ' αυτήν την κατάσταση που ζούμε των ατασθαλιών και των σκανδάλων τα μέλη του Κοινοβουλίου και των κυβερνήσεων να έχουν το δικαίωμα της παραγραφής παρανομιών οι οποίες ενδεχομένως έχουν γίνει, κάτι που δεν έχει ο κάθε πολίτης. Γι' αυτό ως ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ζητάμε την άμεση εφαρμογή της απόφασης της Οδηγίας του Ο.Η.Ε. για τα μέτρα που αφορούν τη διαφθορά, στο σκέλος που αφορά την κατάργηση των εξαιρέσεων που έχουν σχέση με το πολιτικό προσωπικό.

Το δέκατο και τελευταίο σημείο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι στη σημερινή διεθνοποιημένη κατάσταση η υπόθεση της Δημοκρατίας έχει μια διεθνή διάσταση. Δεν μπορεί να είναι η Αθήνα με τον Περικλή και δίπλα να είναι ο Ξέρξης. Κάποτε μπορούσε να είναι. Σήμερα ο Ξέρξης περνάει μέσα από τις πύλες. Και γι' αυτό οι σημερινές Δημοκρατίες έπρεπε να είχαν λόγο για τα μεγάλα ζητήματα. Σήμερα γιορτάζουμε την Ημέρα της Δημοκρατίας. Τα αεροπλάνα σταμάτησαν να πετάνε πάνω από το Ιράκ. Σταμάτησαν τα αεροπλάνα τα πετάνε πάνω από το Αφγανιστάν. Σταμάτησαν να σκοτώνουν οικογένειες και αθώα παιδιά.

Σταμάτησαν οι επιπτώσεις στα Βαλκάνια με το Κόσοβο και τα άλλα από την επέμβαση του ΝΑΤΟ; Γι' αυτό η δημοκρατική αναδιοργάνωση του ΟΗΕ, η κατάργηση του ΝΑΤΟ. Μια ενεργητική πολιτική αρχών από τη χώρα μας είναι αναγκαία.

Ήθελα να καταλήξω λέγοντας ότι υπάρχουν αυτά τα ζητήματα τα οποία πρέπει να τα σκεφθούμε. Υπάρχουν όμως και οι δυνάμεις που μπορούν να στηρίξουν όταν υπάρχει κενό και εδώ από το Κοινοβούλιο. Και εδώ θέλω να χαιρετήσω τελειώνοντας, αυτήν τη μεγάλη γενιά των νέων ανθρώπων, τη γενιά του άρθρου 16, η οποία δεν παρακολούθησε παθητικά τις εξελίξεις, αλλά παρενέβη. Ακύρωσε μία Συνταγματική Αναθεώρηση που θα πήγαινε τη Δημοκρατία πίσω. Και την καλούμε στις δύσκολες στιγμές που περνάμε να συνεχίσει να παρεμβαίνει για το καλό της Δημοκρατίας και των ελευθεριών στον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζο-

σπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Δημοκρατία γεννήθηκε σ' αυτήν την πόλη πριν από δυόμισι χιλιάδες χρόνια. Τη γέννησαν οι κοινωνικές συνθήκες, το πολιτιστικό περιβάλλον και η πολιτική διορατικότητα ηγετών όπως ο Κλεισθένης και ο Περικλής. Συνειδητοποίησαν ότι το αληθινό μεγαλείο της πόλης βρίσκεται στη συλλογική δράση του Δήμου, στη συμμετοχή του λαού.

Δημοκρατία είναι το πολίτευμα που αφαιρεί δύναμη από τους λίγους και τη διαχέει στο σύνολο των πολιτών. Όπως αναφέρει στον κλασικό του ορισμό ο Αριστοτέλης «πολίτης δ' απλώς οσδενί των άλλων ορίζεται μάλλον ή του μετέχειν κρίσεως και αρχής».

Σήμερα γιορτάζουμε για το μεγάλο αυτό πνευματικό, πολιτιστικό και πολιτικό δώρο της αρχαίας Ελλάδας στην Οικουμένη. Οι συνθήκες είναι εντελώς διαφορετικές από την εποχή εκείνη, συνθήκες που θέτουν σε αμφισβήτηση την ουσιαστική ύπαρξη της δημοκρατίας στο σύγχρονο κόσμο. Και αυτό γιατί ολοένα και περισσότερο η πραγματική εξουσία αφαιρείται από το δήμο, αφαιρείται από το λαό και επιστρέφει στους ολίγους, στις εμφανείς ή αφανείς ολιγαρχίες που συσσωρεύουν τον πλούτο, τη γνώση, τη δύναμη.

Ζούμε σήμερα στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, στον κόσμο σε μία οριακή στιγμή. Πρέπει να κάνουμε μία κρίσιμη επιλογή. Ο πολιτισμός μας στηρίχτηκε στις μεγάλες αξίες της υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της αντιπροσωπευτικότητας των θεσμών, της ελεύθερης έκφρασης και διαπάλης των ιδεών. Εάν δεν κατορθώσουμε να αντιστρέψουμε την πορεία προς ολοένα και περισσότερο αυταρχικές διολισθήσεις, θα δώσει φοβούμενι οριστικά τη θέση του στη βαρβαρότητα. Θα επικρατήσουν οριστικά οι δυνάμεις που αντιμάχονται ένα συλλογικό οικουμενικό μέγαλο ειρήνη, ελευθερίας και ευημερίας.

Σήμερα η Δημοκρατία βιώνει μία επικίνδυνη κρίση. Η ισόρροπη διαλεκτική σχέση μεταξύ ελευθερίας και ισότητας έχει διαρραγεί. Η ελευθερία του ατόμου περιορίζεται πλέον στην ελεύθερη δράση του, στο πλαίσιο των μηχανισμών της αγοράς. Αποδυναμώνονται σταδιακά οι θεσμοί του κοινωνικού κράτους, η αλληλεγγύη και οι ισότιμες σχέσεις μεταξύ των πολιτών. Συρρικνώνονται σε μία Δημοκρατία τυπικών δικαιωμάτων, τα οποία φθίνουν και εξαφανίζονται μέσα στους μηχανισμούς της κοινωνικής και οικονομικής ανισότητας. Οδηγούμαστε σταδιακά σε μία τυπική Δημοκρατία διαδικαστικού χαρακτήρα.

Η εισβολή των ιδιωτικών συμφερόντων στο πεδίο των πολιτικών θεσμών υπονομεύει τη δημοκρατική τους νομιμοποίηση και το κύρος των αποφάσεών τους.

Οι διεργασίες που συντελούνται απαξιώνουν την πολιτική και αναίρουν τον πυρήνα της λαϊκής κυριαρχίας, απογοητεύουν τους πολίτες και τους οδηγούν στην αποστασιοποίηση και στην αδιαφορία για τα κοινά.

Το φαινόμενο αυτό εμφανίζεται οξύτερο στις νέες γενιές. Οι νέοι ιδιαίτερα διαπιστώνουν με πικρία και με οργή ότι η Δημοκρατία τείνει να μεταμορφωθεί σ' ένα κέλυφος κενό, από το οποίο απουσιάζουν τα οράματα, οι αξίες, οι ανάγκες των ανθρώπων και οι θεραπείες τους.

Οι πολιτικές δυνάμεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουν να τοποθετηθούν πάνω στα ζητήματα που προκύπτουν με γενναίες επιλογές, με πράξεις, με δράση. Οφείλουν πρώτα απ' όλα να αφαιρέσουν από το οπλοστάσιο των εχθρών της Δημοκρατίας το σημαντικότερο επιχείρημά τους, ότι ο κοινοβουλευτισμός «δεν λειτουργεί» διότι δήθεν οι πολιτικοί είναι εξ ορισμού ή ανέντιμοι ή ανίκανοι.

Οφείλουμε, λοιπόν, να αποκλείσουμε θεσμικά και σε κάθε περίπτωση να μην αφήνουμε ατιμώρητες εκείνες τις συμπεριφορές που παραβιάζουν όχι μόνο το νόμο, αλλά και την πολιτική ηθική. Υπάρχει πιστεύω ηθική στην πολιτική. Η έννοια πολιτική ηθική βρίσκεται σε ευθεία αντιδιαστολή με την πολιτική ηθιολογία, που καλλύπτει συνήθως ένοχες πρακτικές και αθέμιτους πολιτικούς στόχους.

Τα ερωτήματα που τίθενται είναι αγωνιώδη και οι απαντήσεις

που απαιτούν πρέπει να είναι ξεκάθαρες. Συγκεκριμένα: Αυτοκάθαρση των πολιτικών δυνάμεων, των κομμάτων, των θεσμών. Αυτοάμυνα στις επιθέσεις που δέχονται οι δημοκρατικοί θεσμοί. Αυτοπροστασία των θεσμών, ώστε να κλείσουμε το δρόμο στους επίδοξους σωτήρες, που όπως σωστά προφήτευσε ο Ουμπέρτο Έκο: «Δεν θα καταλύσουν τη δημοκρατία με τα τάνκς, αλλά θα την καθυποτάξουν με πιο αποτελεσματικά μέσα». Αυτό εν μέρει το ζούμε, «το χρήμα και τα media».

Διαφάνεια παντού και διαρκώς στη λειτουργία των θεσμών, στη λειτουργία των κομμάτων, στις αποφάσεις μας, στις διαδικασίες μας μέσα σ' αυτήν την ιερή Αίθουσα.

Αυστηρή οριοθέτηση των πεδίων δράσης μεταξύ της πολιτικής και της οικονομίας. Εκάστης εφ' ω ετάχθη. Τους κανόνες θέτει η Δημοκρατία με τους θεσμούς της, όχι η αγορά με την ασυδοσία της. Κανόνες και θεσμοί εκφράζουν το κοινό περί δικαίου αίσθημα και δεν κάμπτονται, δεν λυγίζουν μπροστά σε οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη δύναμη.

Διαχρονική διαπιστώνεται στο σημείο αυτό –επιτρέψτε μου και για ειδικούς λόγους, συναισθηματικούς, την αναφορά– η επικαιρότητα των ιδεών που διετύπωνε πριν έναν περίπου αιώνα στο έργο του «Ιδανικά δημοκρατικής παιδείας» ο Γεώργιος Παπανδρέου. «Ο συλλογισμός ότι η δύναμις είναι δίκαιον, είναι συλλογισμός ολοκληρωτικός. Ο συλλογισμός της Δημοκρατίας είναι αντίστροφος, το δίκαιο είναι δύναμις. Ο νόμος γίνεται δίκαιον όταν εύρει ανταπόκριση εις την γενική περί δικαίου συνείδηση, άλλως παραμένει νομότυπος βία, νομότυπος αυθαιρεσία».

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα η επιστήμη, η γνώση, η τεχνολογία, αναδιαμορφώνουν ραγδαία τις παραγωγικές και κοινωνικές σχέσεις, τον τρόπο της ζωής και της σκέψης μας, γι' αυτό και δεν αποτελούν ένα ουδέτερο εργαλείο, αλλά εντάσσονται συχνά στις σύγχρονες παγκόσμιες στρατηγικές της ισχύος και του κέρδους. Απαιτείται, συνεπώς, ένας ευρύτερος έλεγχος για τη διαχείριση και τα πεδία εφαρμογής των προϊόντων της γνώσης. Και αυτό είναι έργο μιας σύγχρονης πραγματικής Δημοκρατίας....

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

...για να ωφεληθούν τελικά οι λαοί, να μορφωθούν οι πολίτες, να οικοδομηθεί ένα ελπιδοφόρο μέλλον, για να αποτραπεί μια πορεία περιβαλλοντικής καταστροφής, κοινωνικών εντάσεων και πολεμικών συγκρούσεων συλλογικής πολιτικής, πνευματικής και πολιτιστικής χειραγωγησης, κατάστασης που με ενέργεια περιέγραφαν ο Κάφκα και ο Όργουελ. Η πραγματική Δημοκρατία προϋποθέτει ισχυρούς, ζωντανούς, αξιόπιστους θεσμούς, απόλυτο σεβασμό στο ρόλο και την αυτοτέλεια κάθε μιας των συντεταγμένων εξουσιών.

Κορυφαίος είναι ο ρόλος του Κοινοβουλίου ως του αμεσότερου και αυθεντικότερου εκφραστή της λαϊκής κυριαρχίας. Η υπεράσπιση και η διεύρυνση των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του λαού περνούν μέσα από την ενδυνάμωση του ουσιαστικού ρόλου του Κοινοβουλίου. Γι' αυτό το σκοπό οφείλουμε να λειτουργούμε με απόλυτο σεβασμό προς το Σύνταγμα και τον Κανονισμό του Σώματος. Επιβάλλεται η διεύρυνση και η εμβάθυνση του ελέγχου της εκτελεστικής εξουσίας και η ποιοτική αναβάθμιση του νομοθετικού μας έργου στις Επιτροπές, στο Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής, στην Ολομέλεια της Βουλής. Αποστολή της Βουλής δεν είναι η άκριτη διεκπεραίωση των νομοθετικών πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης. Ο έλεγχος των πεπραγμένων της δεν επιτρέπεται να προκαλεί ούτε δυσανεξία ούτε πολύ περισσότερο να αντιμετωπίζεται με αντισυνταγματικές και αντικοινοβουλευτικές μεθοδεύσεις, περιλαμβανομένης και της ποδηγέτησης της ανεξάρτητης, κατά τα λοιπά, Δικαιοσύνης. Φαινόμενα που δεν έλειψαν στο παρελθόν, τα οποία εμφανίζονται πιο έντονα, δυστυχώς, σήμερα και πρέπει να θεθούν εκ ποδών το συντομότερο δυνατόν.

Η επιβίωση της Δημοκρατίας δεν είναι πλέον υπόθεση που εξαρτάται μόνο από την εσωτερική πολιτική και κοινωνική κατάσταση κάθε χώρας. Επηρεάζεται καθοριστικά από τις περιφερειακές και διεθνείς εξελίξεις στην οικονομία, από την ενεργει-

ακή κρίση, από τα μεγάλα πνευματικά, εποικιστικά και μεταναστευτικά ζητήματα. Η συνεργασία και η κοινή δράση των Κοινοβουλίων για την αντιμετώπισή τους –σε αυτό έχει πρωταγωνιστήσει με επιτυχία η Διεθνής Διακοινοβουλευτική Ένωση και χαίρετίζουμε την παρουσία του Προέδρου Καζίνι σήμερα στην εκδήλωσή μας- είναι αναντικατάστατες προϋποθέσεις στην υπόθεση αυτή.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Δημοκρατία στον 21^ο αιώνα στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στον κόσμο θα επιβιώσει εφόσον κατορθώσει να αντιστρέψει την επιταχυνόμενη, δυστυχώς, ροή των γεγονότων. Αυτό προϋποθέτει πάνω απ' όλα επαγρύπνηση και πιο ενεργή ενασχόληση των πολιτών με τα κοινά και πιο αποτελεσματική συμμετοχή στις αποφάσεις που τους αφορούν. Για να παραμείνει στους λαούς και στους πολίτες η εξουσία και η δύναμη να καθορίζουν αυτοί το μέλλον τους.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Η τώως Πρόεδρος της Βουλής κ. Άννα Μπενάκη-Φαρούδα έχει το λόγο.

ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΦΑΡΟΥΔΑ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ'αρχάς να επαινέσω την πρωτοβουλία της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, καλωσορίζοντας το φίλο Πρόεδρό της κ. Καζίνι, να εορταστεί η Ημέρα της Δημοκρατίας στα Κοινοβούλια. Ο εορτασμός αυτός έχει συμβολική σημασία. Επισημαίνει τον άρρηκτο σύνδεσμο Κοινοβουλευτισμού και Δημοκρατίας στη σύγχρονη εποχή και την αυτονομία, όπως θα έπρεπε να είναι, αλλά φοβούμαι ότι δεν είναι αυτονόητη προϋπόθεση ότι η Δημοκρατία στη νεώτερη εποχή εκφράζεται δια του Κοινοβουλευτισμού.

Η Διακοινοβουλευτική Ένωση αποτελείται από εκατόν πενήντα οκτώ Κοινοβούλια που έχουν αναδειχθεί με δημοκρατικό τρόπο. Η δημοκρατική αφετηρία είναι δεδομένη. Τίθενται όμως σοβαρά ερωτήματα ουσιαστικής Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας συνδεδεμένα με το σύγχρονο τρόπο λειτουργίας των Κοινοβουλίων στο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Παραδείγματα χάριν, ερωτάται το εξής. Τα Κοινοβούλια που ενσαρκώνουν τη λαϊκή πρωτοβουλία διερμηνεύουν άραγε αυτά αυθεντικά τη βούληση των πολιτών; Οι αποφάσεις που λαμβάνονται εδώ, στα Κοινοβούλια, από τους Βουλευτές, κατά πλειοψηφία, εκφράζουν οπωσδήποτε τους εκπροσωπούμενους πολίτες εντολές ή υπακούουν και σε μηνύματα εκτός του διαύλου πολίτης-Βουλευτής-Κοινοβούλιο; Τέλος, τα Κοινοβούλια έχουν τη δύναμη να δεσμεύουν την εκτελεστική εξουσία έτσι ώστε η δράση της να ασκείται σύμφωνα με το πνεύμα και τις εντολές που εξέπεμψαν μέσω των εκπροσώπων τους οι πολίτες;

Η απάντηση σήμερα στα ερωτήματα αυτά είναι δύσκολη γιατί στη διαμόρφωση και στη μεταφορά της εντολής από τον πολίτη στο Κοινοβούλιο και από κει προς την εκτελεστική εξουσία παρεμβάλλονται παράγοντες που διεκδικούν, πολλές φορές μάλιστα με τάσεις υποκατάστασης, όψεις ή και μέρος του κοινοβουλευτικού έργου. Υπάρχουν πόλοι εξουσίας που αποπειρώνται να σφετεριστούν το ρόλο του αυθεντικού εκφραστή της λαϊκής βούλησης ή του ρόλου του μεσολαβητή για τη μεταφορά της και σε τελική φάση διεκδικούν και το ρόλο του διαμορφωτή των τελικών αποφάσεων. Έτσι το Κοινοβούλιο και οι Βουλευτές βλέπουν βαθμίδων να εξασθενίζει ο ρόλος τους. Στην ουσία να αλλάζει ο χαρακτήρας της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας.

Στην Αρχαία Αθήνα που γέννησε τη Δημοκρατία –και γι' αυτό ο εορτασμός εδώ έχει ιδιαίτερη σημασία- ο πολίτης, ως γνωστόν, προσερχόταν αυτοπροσώπως στην Εκκλησία του Δήμου και αποφάσιζε κατά πλειοψηφία. Έτσι γινόταν και ο έλεγχος της εκτέλεσης των αποφάσεών του από τους ηγέτες. Η αμεσότητα του συστήματος εξασφάλιζε την αδιατάραχτη σχέση πολίτη-Εκκλησίας του Δήμου-ηγετών.

Στη διαμόρφωση βέβαια της βούλησης των πολιτών παρεμβάλλοντο και τότε παράγοντες με διαχρονικό μάλιστα και μέχρι σήμερα χαρακτήρα. Υπήρχαν οι εμπνευσμένοι ρήτορες που αγόρευαν και υποστήριζαν την υπόθεσή τους, υπήρχαν οι δημαγωγοί που για δικούς τους λόγους αποπροσανατόλιζαν τον πολίτη από την ουσία των προβλημάτων και υπήρχαν και οι

συκοφάντες που με ψεύδη διαστρέβλωναν την πραγματικότητα. Ο πολίτης όμως, αφού άκουγε όλους αυτούς στην Εκκλησία του Δήμου, αφομοίωνε αυτές τις επιρροές και επί τόπου εξέφραζε τη γνώμη του περί του πρακτέου ευθέως και με άμεση ισχύ.

Στην έμμεση αντιπροσωπευτική Δημοκρατία δεν μπορεί να ισχύσει αυτή η σχέση. Οι πολίτες εκλέγουν τους εκπροσώπους τους, δηλαδή εμάς τους Βουλευτές, και οι Βουλευτές αναλαμβάνουν να μεταφέρουν τη βούλησή τους διεξάγοντας και αυτοί για λογαριασμό των πολιτών τον αναγκαίο διάλογο και με βάση τις προτάσεις της εκτελεστικής εξουσίας. Άλλοτε η διαδρομή αυτή από τον απλό πολίτη μέχρι την τελική πολιτική απόφαση στο Κοινοβούλιο και από κει στην Κυβέρνηση ήταν δεδομένη και ελέγξιμη. Η επιλογή ρητόρων, δημαγωγών και «συκοφαντών» με την αρχαία έννοια ήταν περιορισμένη.

Σήμερα όμως συμβαίνει το ίδιο; Γι' αυτό επανέρχεται το ερώτημα που έθεσα στην αρχή για την αυθεντική έκφραση της βούλησης των πολιτών μέσω του Κοινοβουλίου. Αναφέροντας δύο παράγοντες πολύ σύντομα, θα μου επιτρέψετε να καταδείξω ότι αυτή η σχέση αλλοιώνεται.

Οι παράγοντες αυτοί είναι η σύγχρονη τεχνολογία και η επικοινωνία μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Η σύγχρονη τεχνολογία κατ' αρχήν προσφέρει στους πολίτες ομαδικά ή ατομικά τη δυνατότητα να μεταφέρουν τη βούλησή τους όποτε και όπως το θελήσουν ταχύτατα και σε ευρύτερο κοινό αποδεκτών. Μέσω παραδείγματος χάριν των ευρέως διαδεδομένων blogs ή και σύντομα στο μέλλον μέσω της χρήσης πολυμέσων του διαδικτύου με το λεγόμενο web streaming ο πολίτης θα δέχεται σωρεία μη ελέγξιμων ειδήσεων και πληροφοριών. Μέσω αυτών μεταφέρει τις απόψεις του ως άτομο η ομάδα κι έτσι στήνει ένα πλαίσιο πολιτικού διαλόγου που σχεδόν καθιστά περιττή την κοινοβουλευτική μεσολάβηση και αντιπαράθεση.

Ο πολίτης αρχίζει να μη χρειάζεται πλέον τον Βουλευτή ως διαμεσολαβητή προς το Κοινοβούλιο παρά μόνο ίσως για να μεταφέρει τα αιτήματά του όπου δει.

Παρόμοια κατάσταση δημιουργείται και με τα πολλαπλασιάζομενα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, μακροσκελή δελτία ειδήσεων διανθισμένα με σχολιασμό πολιτικά κατευθυνόμενα, πάνελς και τηλεοπτικά «παράθυρα» διαμορφούμενα σύμφωνα με συγκεκριμένο πολιτικό σχεδιασμό, όλα αυτά επισκιάζουν τον πολιτικό διάλογο της Βουλής και τελικά μοιάζει να αναλαμβάνουν αυτά και κατά τον δοκούν να μεταφέρουν τη βούληση των πολιτών παντού και στο Κοινοβούλιο. Ο ρόλος πλέον του Βουλευτή, άλλοτε πρωταγωνιστικός στη διαμόρφωση και τη μεταφορά της πολιτικής βούλησης, εκτυλίσσεται σχεδόν περιθωρικά μέσα στον κυκεώνα των διασταυρούμενων μηνυμάτων.

Δεν είναι, λοιπόν, απορίας άξιο γιατί το ενδιαφέρον για τη Βουλή αποδυναμώνεται. Γιατί ο Βουλευτής βαθμίδων ως πολιτειακό όργανο απαξιώνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές οι σκέψεις διατυπώνονται σήμερα, γιατί μία Ημέρα Εορτασμού της Δημοκρατίας στο Κοινοβούλιο πρέπει να είναι ημέρα προβληματισμού. Είναι μία ημέρα και αφορμή να ανασυντάξουμε τις σκέψεις μας κατ' εσχόλην τα κόμματα κι εμείς οι Βουλευτές. Οφείλουμε να μελετήσουμε και να επαναποθετήσουμε το ρόλο μας σε νέες βάσεις προσαρμοσμένες στις νέες συνθήκες. Ούτε τα κόμματα μπορούν να λειτουργούν με συνήθειες και κανόνες του παρελθόντος αιώνος, που τα θέτουν πια εκτός επικαιρότητας, ούτε οι Βουλευτές να ασφυκτιούν ανάμεσα στον παραδοσιακό ρόλο τους στη Βουλή και στον αγώνα να διακριθούν στα εκτός Βουλής πεδία επιρροασμού της κοινής γνώμης. Η διάχυση αυτή προκαλεί στρεβλώσεις και αποτέλεσμα των στρεβλώσεων είναι η ρευστότητα αρχών και κανόνων. Έτσι φθάνουμε παραδείγματος χάριν να πελαγοδρομούμε ανάμεσα στο τι είναι νόμιμο, τι είναι πολιτικά ορθό ή ακόμα και τι είναι πολιτικά επιλήψιμο για τον πολιτικό απλούστατα γιατί εξέλειπε η πυξίδα των κανόνων δεοντολογίας που άλλοτε γραπτά ή εθιμικά έδιναν το στίγμα.

Ευκαιρία είναι, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ημέρα της Δημοκρατίας να μας βάλει σε σκέψεις για την ανάγκη αναθεώρησης του ρόλου και του τρόπου λειτουργίας και

των κομμάτων και των Βουλευτών με στόχο την ψηλάφηση μίας νέας σύγχρονης δεοντολογίας, που θα κατευθύνει την πολιτική δραστηριότητα έτσι, ώστε να επιτελεί τη δημοκρατική αποστολή της αξιοποιώντας ταυτόχρονα τις νέες συνθήκες εις όφελος και όχι εις βάρος της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Καλώ τώρα στο Βήμα τον Πρόεδρο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και καλεσμένο μας, τον κύριο Πιέρ Φερντινάντο Καζίνι.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΙΕΡ ΦΕΡΝΤΙΝΑΝΤΟ ΚΑΖΙΝΙ (Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, αγαπητοί συνάδελφοι, ο εορτασμός της πρώτης ημέρας της Παγκόσμιας Ημέρας της Δημοκρατίας, η οποία θεσπίστηκε πριν από ένα χρόνο από τα Ηνωμένα Έθνη, δεν θα μπορούσε να γίνει με καταλληλότερο τρόπο.

Η Ελλάδα δεν είναι μόνο «το λίκνο» της φιλοσοφίας, της επιστήμης, της ιστοριογραφίας, των καλών τεχνών. Είναι κυρίως «το λίκνο» της Δημοκρατίας.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο Σιούφα για την πρόσκληση που μου απηύθυνε. Τον θυμάμαι όχι μόνο ως Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων αλλά και ως ενεργό δημιουργό της ενεργειακής πολιτικής για την Ευρώπη. Σήμερα μιλάμε για την Δημοκρατία. Πρέπει λοιπόν να θυμηθούμε και την ενεργειακή Δημοκρατία.

Θα ήθελα, λοιπόν, να απευθύνω τα σέβη μου στον κ. Σιούφα καθώς στην κ. Έλσα Παπαδημητρίου η οποία πρόσφατα εξελέγη αντιπρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, εκπροσωπώντας μία γεωπολιτική ομάδα ιδιαίτερα δυναμική.

Ο εορτασμός της σημερινής ημέρας δεν πρέπει να είναι ένας εορτασμός αμιγώς συμβολικός ή αφηρημένος. Σε πολλά μέρη στον κόσμο το νόημα αυτό καθημερινά. Η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία βρίσκεται σε κίνδυνο ή εκφράζεται με έναν τρόπο απολύτως τυπικό, όπως είπαν προηγούμενοι συνάδελφοι. Δεν έχει ακόμη πραγματωθεί και πάρα πολλά κράτη γνωστά για την δημοκρατική τους παράδοση καθημερινά καλούνται να επιβεβαιώσουν την ποιότητα των πράξεών τους, προκειμένου αυτές να ανταποκρίνονται στον κλασικό ορισμό της Δημοκρατίας που εσείς γνωρίζετε βεβαίως πάρα πολύ καλά και που όλοι εμείς έχουμε υιοθετήσει ως βάση της πολιτικής μας δέσμευσης.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ στον ορισμό του Θουκυδίδη, στον Επιτάφιο του Περικλή. «Εμείς» έγραφε στον Πελοποννησιακό Πόλεμο «έχουμε μία μορφή εξουσίας που δεν κοιτά με φθόνο τα συντάγματα των γειτονικών λαών. Και όχι μόνο δεν μιμούμεθα τους άλλους, αντίθετα εμείς οι ίδιοι αποτελούμε παράδειγμα για κάποιους». Αυτό άλλωστε είναι η Δημοκρατία. Η Δημοκρατία υπηρετεί τις ανάγκες όχι των λίγων, αλλά των πολλών.

Η συμμετοχική Δημοκρατία της Αθήνας, η αθηναϊκή συμμετοχική Δημοκρατία υπήρξε μία εκπληκτική ανακάλυψη του Ελληνικού Πνεύματος. Ο πολύτιμος, αλλά και εύθραυστος χαρακτήρας της αποδεικνύεται από το γεγονός ότι συχνά ακολουθείται από τυραννία. Η εξελικτική διαδικασία της Δημοκρατίας οδήγησε στην φιλελεύθερη Δημοκρατία, στην συνταγματική Δημοκρατία, στην κοινοβουλευτική Δημοκρατία, μοναδικό κάτοχο ή δικαιούχο, αν θέλετε της κυριαρχίας, δηλαδή της ελευθερίας κάθε μεμονωμένου πολίτη. Κράτος και θεσμοί δεν αποτελούν πλέον κληρονομιά μόνο των λίγων, αλλά κάθε πολίτη.

Η εξουσία του νόμου, για να χρησιμοποιήσω μία ακόμα έκφραση των προγόνων σας, πρέπει να υπηρετεί την ελευθερία, τα δικαιώματα και τις φιλοδοξίες όσον συνθέτουν την πόλη. Πρέπει να υπηρετεί τους πολίτες μέσω των ανθρώπων που αυτοί εκλέγουν σε ένα πλαίσιο ευγενούς άμιλλας και δίκαιου συναγωνισμού.

Αυτή είναι η καρδιά της Δημοκρατίας. Αυτή είναι η φιλοσοφία του δικαίου και του κράτους που έχουν τις ρίζες τους εδώ στην Αθήνα. Για να χρησιμοποιήσω τα λόγια του Αριστοτέλη, η προ-

ϋπόθεση του Δημοκρατικού Συντάγματος είναι η ελευθερία. Ή με άλλα λόγια η ελευθερία είναι ο σκοπός ή ο στόχος κάθε Δημοκρατίας.

Οι Ρωμαίοι με μία νοστορπία εξουσίας διαφορετική από αυτήν την κλασικής Ελλάδος ακολούθησαν τις διδαχές των Ελλήνων για να ιδρύσουν την αυτοκρατορία τους και για να εκπονήσουν τους κανόνες της. Και κατ' αυτόν τον τρόπο στην εξέλιξη της Δημοκρατίας προστέθηκαν νέες ψηφίδες.

Μία ψηφίδα ιδιαίτερα σημαντική έγκειται στο δικαίωμα της ιθαγένειας, της υπηκοότητας. Ένα θέμα ιδιαίτερα επίκαιρο σήμερα.

Θυμάμαι ότι ήδη στη δημοκρατική περίοδο, στη Ρώμη, υπήρχε το αξίωμα του δικαστή για τους ξένους, που ουσιαστικά εγγυόταν την προστασία του αστικού δικαίου και για τους ξένους και όχι μόνο για τους πολίτες. Μετά, δόθηκε βεβαίως η ρωμαϊκή υπηκοότητα στους κατοίκους του Λάτιο, της ευρύτερης περιφέρειας της Ρώμης, αλλά και σε άλλους ιταλικούς λαούς.

Το πιο σημαντικό βήμα, όμως, έγινε με την «Constitutio Antoniana», το «Αντωνιανό Σύνταγμα» του Αυτοκράτορα Καρακάλα, το 212 μ.Χ., όταν επιτέλους όλοι κάτοικοι της αυτοκρατορίας, εκείνοι που δεν ήταν σκλάβοι, μπορούσαν πλέον να ονομάζονται «Ρωμαίοι πολίτες».

Θα πρέπει, λοιπόν, να αναλογιστούμε αν πρέπει να διευρύνουμε τη δημοκρατία και όχι μόνο να τη μεταλαμπαδεύσουμε. Είναι ηθικών καθηκόν να ενσωματώσουμε στις κοινωνίες μας τους μετανάστες της δεύτερης γενιάς, τους νέους κυρίως, στα σχολεία και στους χώρους εργασίας, προκειμένου να αποφυγουμε τις διακρίσεις.

Και αναφέρομαι, κυρίες και κύριοι, στην ανάγκη μιας ριζικής μετατροπής, μιας ριζικής αλλαγής, σε κάποιες χώρες, της βάσης του δικαίωματος στην ιθαγένεια, στην υπηκοότητα. Θεωρώ ότι πολύ περισσότερο από ένα απλό δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες θα πρέπει να τους δοθεί και το δικαίωμα να συμμετάσχουν στις αποφάσεις, να είναι υπήκοοι. Οι μεταναστευτικές ροές έχουν αναγκάσει τις Δημοκρατίες μας να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο. Και η δύναμη της Δημοκρατίας μετράται, εάν θέλετε, και από τη δυνατότητά της να αντιμετωπίσει αυτήν την πρόκληση.

Τα τελευταία δύο χιλιάδες χρόνια τα ιδανικά της Δημοκρατίας ρίζωσαν και επεκτάθηκαν σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Πολύ συχνά η ισχύς της Δημοκρατίας αποδυναμώθηκε και η φλόγα της έσβησε. Όμως, ανέκαθεν κατάφερνε να αντείνει με ανανεωμένη πίστη και ενέργεια.

Εμφανίζονται νέες Κοινοβουλευτικές Δημοκρατίες, που οφείλουν τη γέννησή τους στην κλασική Ελλάδα. Γυναίκες και άνδρες έδωσαν τη ζωή τους ανά τους αιώνες για το ιδανικό της Δημοκρατίας. Όταν, όμως, μιλούμε για την Ελλάδα και για τη Δημοκρατία, έτσι όπως μιλούμε για την Ιταλία και για τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, δεν πρέπει να απλουστεύουμε τόσο πολύ τα πράγματα.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι, όλοι εμείς εορτάζουμε, αποτίουμε τιμή όχι μονάχα στον πολιτισμό μας και στην Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, αλλά και στους δημοκρατικούς θεσμούς της σύγχρονης Ελλάδας. Το Κοινοβούλιο είναι ο κεντρικός θεσμός της Δημοκρατίας. Εκφράζει την κοινωνία σε όλες τις εκφάνσεις της, εκφράζει τη θέληση των πολιτών. Γι' αυτόν το λόγο ένα Κοινοβούλιο πρέπει να έχει πέντε χαρακτηριστικά.

Πρώτον, πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό, να εκφράζει την επιθυμία των πολιτών.

Δεύτερον, πρέπει να είναι διαφανές.

Τρίτον, πρέπει να είναι προσβάσιμο.

Τέταρτον, πρέπει να είναι υπεύθυνο. Πρέπει να δίνει, δηλαδή, τη δυνατότητα στους ψηφοφόρους να καθίστανται υπεύθυνοι των επιλογών τους.

Βεβαίως, ένα τελευταίο ιδιαίτερα σημαντικό χαρακτηριστικό ενός Κοινοβουλίου σήμερα είναι πως πρέπει να είναι επαρκές και αποτελεσματικό, πρέπει να είναι στην υπηρεσία των πολιτών.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μία τεράστια συζήτηση για τη λεγόμενη «Δημοκρατία των αποφάσεων» ή την «αποφασιστική

Δημοκρατία». Διότι μία Δημοκρατία δεν είναι απλά θεωρία. Μία Δημοκρατία, που περιορίζεται στη θεωρία, θα ήταν μια «καρκατούρα» της Δημοκρατίας. Η Δημοκρατία πρέπει να είναι ενεργή, να δρα, να παίρνει αποφάσεις.

Όλα αυτά τα κριτήρια βρίσκονται, εκφράζονται σε ένα έγγραφο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, την παγκόσμια διακήρυξη για τη Δημοκρατία. Είναι ένα δικαίωμα, το οποίο αναγνωρίζεται σε παγκόσμιο επίπεδο και πρέπει να γεύονται όλοι οι λαοί του κόσμου.

Αν ένας συνταγματολόγος του προηγούμενου αιώνα μπόρεσε να πει ότι η Δημοκρατία είναι το μικρότερο των κακών, εγώ θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η Δημοκρατία είναι κάτι το οποίο βρίσκεται πάντα σε εξέλιξη, εξωραϊζεται συνεχώς και βελτιώνεται συνεχώς. Δεν μπορεί να ανθίσει, αν δεν υπάρχει μία μόνιμη ισχυρότατη δέσμευση, η οποία ενδυναμώνεται συνεχώς, η οποία τρέφει συνεχώς τις ρίζες της.

Είναι συνεπώς απαραίτητο, κυρίες και κύριοι και με αυτό θα ολοκληρώσω, να βοηθήσουμε τα νέα Κοινοβούλια να ενδυναμωθούν. Να τους δώσουμε τη δυνατότητα να πράξουν αυτό που πρέπει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αναφέρομαι στις νέες τεχνολογίες, μία τεράστια πρόκληση για όλους εμάς. Ακούσαμε πολλά για τις παγίδες του internet, για την επιταγή για τους θεσμούς μας να ανταποκριθούν στις νέες αυτές ανάγκες. Οι νέες τεχνολογίες αποτελούν έναν κίνδυνο σαφώς, αλλά για εμάς πρέπει να αποτελέσουν και μία τεράστια ευκαιρία.

Σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη η Ένωσή μας εργάζεται, προκειμένου να επιτρέψει στις νέες Δημοκρατίες, να εκφραστούν μέσα από έναν κοινοβουλευτισμό αποτελεσματικό. Έναν κοινοβουλευτισμό, ο οποίος χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες και ενδυναμώνει τις διαδικασίες του, τις διαδικασίες εκδημοκρατισμού. Όλοι εμείς, τα Κοινοβούλια πρέπει να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο για το μέλλον κάθε κοινωνίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, πιστεύω ότι όλες οι σκέψεις που εκφράσαμε στην πολύ ωραία αυτή έδρα της Βουλής των Ελλήνων, δεν μπορούν να περιοριστούν σε μία κοινοβουλευτική ρητορική, αν θέλετε. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι η Δημοκρατία είναι κάτι το οποίο υπερασπιζόμαστε καθημερινά, στην καθημερινότητά μας, κάθε στιγμή της ζωής μας, μέσα από διαφορετικές απόψεις, εντάσεις, εάν θέλετε κάποιες φορές. Πρέπει να υπάρχει η δέσμευση για να επιβιώσει η Δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτριος Σιούφας έχει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κύριε Πρόεδρε, της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, αγαπητέ Πιέρ Φερντινάντο Καζίνι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι τιμούμε σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο τη Δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό. Είναι απόφαση που ελήφθη τον περασμένο Νοέμβριο από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Με ομόφωνο ψήφισμά της ανακήρυξε τη 15η Σεπτεμβρίου, ως παγκόσμια ημέρα της Δημοκρατίας. Έδωσε έτσι έμπρακτη συνέχεια στην ιστορική διακήρυξη της παγκόσμιας Διακοινοβουλευτικής Ένωσης του 1997. Έδωσε στο δημοκρατικό κόσμο μία κοινή ημέρα γιορτής για το πολίτευμα της συμμετοχής της ισοπολιτείας, της κοινής ευθύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανθρωπότητα σήμερα τιμά το ιδεώδες της Δημοκρατίας, τιμά το σημαντικότερο πολιτικό, πολιτισμικό, αλλά και κοινωνικό δημιούργημα των Ελλήνων.

Η Ανθρωπότητα θυμάται, στοχάζεται και αναδεικνύει ένα από τα σημαντικότερα αγαθά που διαθέτει, με σκοπό την προστασία του, την ενδυνάμωσή του, αλλά και την ποιοτική αναβάθμισή του.

Είμαστε περήφανοι γιατί είναι η Πατρίδα μας αυτή που δημιούργησε το πιο αντιπροσωπευτικό, απλό, αλλά και αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης, σύστημα που αγκαλιάζουν ολόένα και περισσότεροι λαοί, σύστημα, που βασίζεται στη

συμμετοχή, την ελευθερία, την ισότητα.

Η Βουλή των Ελλήνων, πυρήνας της Δημοκρατικής Πολιτείας, έκφραση της ίδιας της Κοινωνίας, χώρος διαλεκτικής αντιπαράθεσης, αλλά και σύνθεσης απόψεων και ιδεών, τιμά με περηφάνια την ημέρα αυτή, αλλά και με βαθύτατη αίσθηση ευθύνης, την οποία επιμεριζόμαστε όλοι, σε όποια θέση κι αν βρισκόμαστε. Όλοι έχουμε και ευθύνες και υποχρεώσεις. Η Βουλή, άλλωστε, είναι η καρδιά της Δημοκρατίας.

Η Βουλή είναι ο χώρος άσκησης, αλλά και ελέγχου της πολιτικής. Έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο στη πολιτική. Έχουμε, λοιπόν, όλοι ευθύνη στην ποιότητα της Δημοκρατίας, ευθύνη να ασκείται η πολιτική, εδώ, στο εθνικό Κοινοβούλιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Δημοκρατία είναι η ανάδυση από τα βάθη της ανθρωπίνης ψυχής των αναγκών για ατομική ελευθερία, κοινωνική αρμονία, αλλά και συλλογική πορεία. Είναι η συμμετοχή κάθε ανθρώπου στο δημιουργικό αγώνα της ζωής. Είναι το πολίτευμα που δίνει σε όλες τις κοινωνίες τη δυνατότητα να αναπτυχθούν χωρίς καταναγκασμό και σε όλους τους ανθρώπους την ευχέρεια να αναπτύξουν ελεύθερα την προσωπικότητά τους, τις ιδέες τους, τη ζωή τους.

Είναι το μόνο πολίτευμα που επιτρέπει στους πολίτες να το αισθάνονται δικό τους.

Να μετέχουν, να συμβάλλουν, να απολαμβάνουν! Να διεκδικούν την πρόοδο και την ευτυχία. Να μάχονται, διαρκώς, για το καλύτερο! Να μάχονται για την ευτυχία, ελεύθερα, αλλά και ισότιμα. Όπως, άλλωστε, το είπε ο Περικλής και το έγραψε ο Θουκυδίδης στον Επιτάφιο. «Η ευτυχία εξαρτάται από την ελευθερία, αλλά και η ελευθερία από την ανδρεία».

Και το στοιχείο του -το στοιχείο της ανδρείας- είναι εξίσου σημαντικό για τη Δημοκρατία. Ενθαρρύνει τη συμμετοχή, στη μάχη για την επικράτηση ιδεών επίκαιρων σε κάθε εποχή, αλλά και χρήσιμων για την κοινωνία. Υποκινεί αγώνες για την προστασία της Δημοκρατίας απέναντι στις απειλές και τις πιέσεις που, κατά καιρούς, δέχεται. Υποκινεί αγώνες για τη διαρκή αναβάθμισή της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεμέλιος λίθος της Δημοκρατίας είναι ο Κοινοβουλευτισμός, θεσμός αρχέγονος, που ξεκίνησε τη λειτουργία του στην Αθήνα, εξελίχθηκε στη Ρώμη, κυριάρχησε στη Δύση, εξαπλώθηκε και εξαπλώνεται -τις τελευταίες δεκαετίες- σε όλη την ανθρωπότητα.

Ανατρέχοντας στη ρήση «έδοξεν τη Βουλή και τω Δήμω», μπορούμε να εντοπίσουμε όλη την ουσία της Δημοκρατίας.

Υπογραμμίζω, λοιπόν, ότι οι Έλληνες χρησιμοποιούμε, για την Εθνική Αντιπροσωπεία -όπως στα πανάρχαια χρόνια- τον όρο «ΒΟΥΛΗ». Είναι παγκόσμια ο ισχυρότερος προσδιορισμός κοινοβουλευτικής λειτουργίας.

Θα σας θυμίσω ότι σε όλα τα άλλα κοινοβούλια χρησιμοποιούνται οι όροι ή Assembly ή Parliament. Εδώ χρησιμοποιείται το αρχαίο «ΒΟΥΛΗ». Είναι η έννοια που αποδίδει στην εθνική αντιπροσωπεία, τον ουσιαστικό ρόλο της.

Υπογραμμίζουμε έτσι -χρησιμοποιώντας για την εθνική μας αντιπροσωπεία τον όρο «ΒΟΥΛΗ»- τη βαθύτερη σημασία της Δημοκρατίας, που είναι η έκφραση της βούλησης του λαού.

Στηρίζεται στην προσφορά των ικανών και την ελεύθερη επιλογή των αρίστων, από την ίδια την Κοινωνία.

Έχει ως θεμέλιο τη συμμετοχή, τη συνεργασία, τη συνοχή της κοινωνίας. Έχει ως θεμελιώδη κανόνα την ευπρέπεια και το σεβασμό. Ευπρέπεια στον τρόπο που αγωνιζόμαστε για τις ιδέες και τις προτάσεις μας, αλλά και σεβασμό στην άλλη, τη διαφορετική άποψη.

Αγώνες έξω και πέρα από τις βασικές αυτές αρχές αποδυναμώνουν τη Δημοκρατία και οδηγούν σε παρακμή. Αγώνες με αυτές τις αρχές ισχυροποιούν, βελτιώνουν, αναβαθμίζουν τη Δημοκρατία και τον Κοινοβουλευτισμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη σημερινή εποχή, οι αρχές της Δημοκρατίας αποτελούν το μόνο τρόπο, για να προχωρήσει η ανθρωπότητα, με βήματα ασφαλή, με συνεργασία και συνεννόηση, με ειρήνη αλλά και ανάπτυξη σ' ένα καλύτερο «αύριο». Η γενιά μας, όπως και οι αμέσως επόμενες γενιές έχουμε να παλέψουμε με τεράστια προβλήματα: Ενεργειακά, κλιματικά, περιβαλλοντικά, υδάτινων πόρων, επισιτιστικά και υγείας.

Ξέρουμε ότι η φύση και η έκταση των προβλημάτων είναι πρωτόγνωρη. Ξέρουμε ότι πολλά από τα αίτιά τους οφείλονται στον ίδιο τον άνθρωπο. Ξέρουμε ότι οι διαστάσεις τους ξεπερνούν τα όρια των εθνικών κρατών. Είναι προβλήματα παγκόσμιας διάστασης. Είναι προβλήματα που, είτε αντιμετωπίζονται με παγκόσμια δημοκρατική λογική είτε θα επεκτείνονται σε επικίνδυνες διαστάσεις, οδηγώντας και σε συγκρούσεις, αλλά και σε καταστροφές.

Αμφιβολίες δεν μπορεί να υπάρχουν: Η Δημοκρατία είναι το πιο αποτελεσματικό σύστημα για τη ρύθμιση όχι μόνον των εθνικών, αλλά και των διεθνών υποθέσεων. Βεβαίως, κάθε κοινωνία και κάθε εποχή έχει εκ των πραγμάτων τη δική της δημοκρατική εκδοχή, αλλά και μορφή και οργάνωση. Χρειάζεται, όμως, να δοθεί έμφαση στη διεθνή διάστασή της.

Η Δημοκρατία είναι το μόνο πολίτευμα που μπορεί να αντιμετωπίσει προβλήματα και διαφορές με τρόπο ειρηνικό, ασφαλή και αποτελεσματικό. Είναι το μόνο πολίτευμα που συνθέτει απόψεις, ενώνει τους πολίτες και οδηγεί τους τόπους μπροστά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στους καιρούς μας το αίτημα της στερέωσης, της εμβάθυνσης, αλλά και της διαρκούς ποιότητας αναβάθμισης της Δημοκρατίας είναι πανανθρώπινο. Η Δημοκρατία, το πλέον ανθρώπινο από τα πολιτεύματα, είναι συνεχώς κατάκτηση.

Έχουμε ευθύνη στη διατήρηση και τη διάδοση του πνεύματός της. Έχουμε χρέος να συμπράττουμε στην αναβάθμισή της. Έχουμε και το δικαίωμα να γιορτάζουμε περισσότερο από κάθε

άλλο λαό, πάντοτε με ισχυρή και ακλόνητη την πεποίθηση ότι μόνο η Δημοκρατία και ο Κοινοβουλευτισμός εγγυώνται στις σύγχρονες κοινωνίες την ειρήνη, την κοινωνική συνοχή, την ανάπτυξη, αλλά και τη διεθνή συνεργασία, τη συνεννόηση και τη σύμπραξη μπροστά σε κοινά προβλήματα, αλλά και κοινές ευκαιρίες.

Τιμούμε τη σημερινή ημέρα, την Ημέρα της Δημοκρατίας και του Κοινοβουλευτισμού μ' αυτήν ακριβώς την πεποίθηση, την πεποίθηση ότι είναι γιορτή συμμετοχής για ένα ελπιδοφόρο μέλλον.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η ειδική συνεδρίαση της Βουλής για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Δημοκρατίας.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, Μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 20.44' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 16 Σεπτεμβρίου 2008 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ